

# DE STER

97E JAARGANG

NUMMER 8

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

AUGUSTUS 1997



res  
BOOK AREA  
M2055  
5838007  
1997  
AUG.

AUGUSTUS 1997

# DE STER



## OP DE OMSLAG:

Actieve jonge heiligen der laatste dagen zoals Jarom LaPierre (18) scheppen een geestelijk erfgoed in Québec, waar men veel oog heeft voor tradities. Zie 'Ik herinner me', blz. 40. (Fotograaf: Richard M. Romney)

## OMSLAG DE KINDERSTER:

Sheri Lynn Boyer Doty, Studie op de sabbat.

## ARTIKELEN

- 2 BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM: INSPIRERENDE GEDACHTEN  
PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY
- 8 VANUIT ZAÏRE NAAR HET HUIS VAN DE HEER KUTEKA KAMULETE
- 20 WEL OF NIET LUISTEREN DALE S. COX
- 26 TERUG IN DE KUDDE
- 34 HERINNERINGEN IN BORDUURWERK PETREA KELLY
- 48 'MET HET OOG ALLEEN OP DE ERE GODS GERICHT' BETH DAYLEY

## VOOR DE JONGEREN

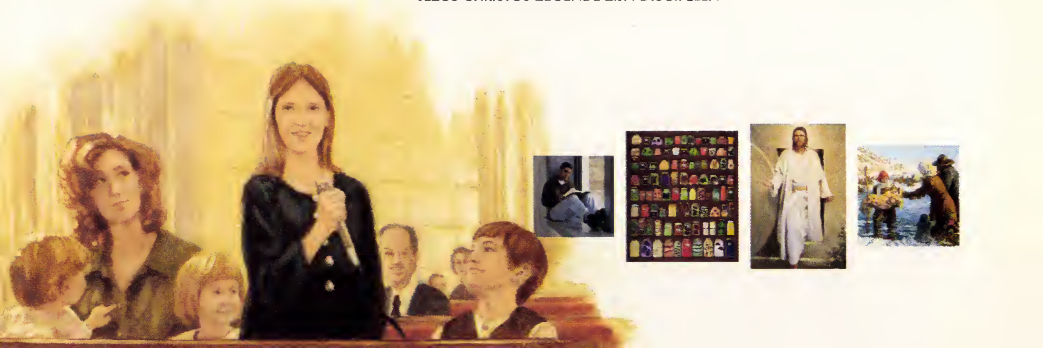
- 10 GEEF GEHOOR AAN DE OPROEP OUDERLING JACK H. GOASLIND
- 16 TIENER IN NAUVOO: HENRY SANDERSON WILLIAM G. HARTLEY
- 32 BEN IK ER KLAAR VOOR? MAURO PROPERZI
- 40 IK HERINNER ME RICHARD M. ROMNEY
- 46 ALS EEN OLIFANT TERRI REID

## RUBRIEKEN

- 1 POST
- 25 HUISBEZOEKBOODSCHAP: 'UW GELOOF HEEFT U BEHOUDEN'

## DE KINDERSTER

- 2 OP ONDERZOEK UIT: GROTE STAD IN AANBOUW SHERRIE JOHNSON
- 4 JESSICA, HET BOEK VAN MORMON EN BROEDER LAW LARAINÉ WHITEAR
- 7 VEEL PLEZIER!
- 8 PARTICIPATIEPERIODE: HELDEN EN HELDINNEN KAREN ASHTON
- 10 VERHAAL: FIETSLES ALMA J. YATES
- 14 VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON:  
JESUS CHRISTUS ZEGENDE ZIJN DISCIPELEN



## DE STER

Augustus 1997 97e jaargang Nummer 8

Officiële Nederlandsestalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

### Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

### Raad der Twaalf:

Bayd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Assistent: Jack H. Goolsbin

Adviseurs: L. Lionel Kendrick, Wm. Rolfe Kerr

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knigton

Directeur planning en redactie: Brian K. Kelly

Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

### Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner

Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson

Redacteur: David Mitchell

Redacteur De Kinderster: DeAnne Walker

Adjunct-redacteur: Jennifer Greenwood

Rooster: Maryann Martindale

Assistent publicaties: Beth Dayley

### Afdeling vormgeving:

Leidingsgevend art director: M. M. Kawasak

Art director: Scott Van Kampen

Vormgeving: Shari Cook

### Vertaling en nieuwsredactie:

CPB Vertaalsbureau

Heschepad 1, NL-5341 GS Oss

Telefoon: 04 12-69 04 90

Fax: 04 12-69 02 66

Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

### Abonnementenadministratie:

Administratie: R. de Kock-Goudberg

Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon: 030-6 05 38 04

Fax: 030-6 0005 02

### Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage

Industriestraße 21, D-61381

Der Laatste Dagen

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

### Informatie voor abonnees in de V.S.:

USA and Canadian subscription price is \$9.00 per year. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both old address and new one are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA. Subscription help line: 1-800-453-3860, USA ext. 2947; Canada ext. 2031. Credit card orders (Visa, Mastercard, American Express) may be taken by phone. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah.

DE STER (ISSN 1044-3401) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

### Abonnementprijs

Nederland: NLG 22,00 - België: BEF 390,00

Het jaaronnement kan elk gewensd moment in gang en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: startings-/overschrijvingsformulier).

Verschijnt twaalf maal per jaar

97988 120

Dutch

## POST

### WEGWIJZERS VAN HET EERSTE PRESIDIUM

De geïnspireerde boodschappen van het Eerste Presidium wijzen ons erop waar we vandaan zijn gekomen, waarom we hier zijn, en waar we naartoe gaan. De artikelen over mijn broeders en zusters over de hele wereld hebben mijn getuigenis versterkt. Mijn dank voor het prachtige tijdschrift de *Liahona* (Spaans). Het vervult een belangrijke rol in mijn leven en bij mij thuis.

Cecilia González

Zendingsgebied Viejo, gemeente 5  
Ring Santa Ana-Zuid (Californië)

### HULPMIDDEL BIJ ZENDINGSWERK

Voordat ik op zending ging, heb ik een collega een abonnement op *A Liahona* (Portugees) gegeven. Drie maanden later heeft ze zich laten dopen en nu is ze een trouw lid van de kerk.

Tijdens mijn zending probeer ik onze onderzoekers altijd iets uit het tijdschrift te vertellen. Ze zijn altijd geïnteresseerd in de artikelen en ze voelen de Geest heel sterk. Het tijdschrift is een geweldig hulpmiddel bij het zendingswerk – als we het maar gebruiken.

Zending Gevezier

Zendinggebied Recife (Brazilië)

onze gezinnen voor de eeuwigheid aan elkaar verbinden, vreugde en vrede ervaren.

Laura Calió

Wijk Milaan 1

Ring Milaan



### VOORBEELDEN UIT ALICE SPRINGS

Het artikel 'Alice Springs' in *Der Stern* (Duits) van maart 1996 heeft mij diep geraakt. Ik heb het tijdschrift diverse malen weggelegd, maar pakte het telkens weer op om het artikel te herlezen. Ik wil de jonge Australische broeders en zusters uit het artikel bedanken voor hun voorbeeld in de dienst van de Heer. Ik wens alle jongemannen voortdurende kracht en trouw toe in het werk van de Heer!

Gisela Ludwig

Gemeente Hohenstein-Ernstthal

Ring Leipzig (Duitsland)

De redactie van de rubriek VRAAG EN ANTWOORD van *De Ster* verzoekt jeugdige lezers om reacties op de onderstaande vraag. Stuur je antwoord – dat vóór 1 oktober 1997 binnen moet zijn – aan: VRAAG EN ANTWOORD, International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Je kunt reageren in je eigen taal, getypt of in duidelijk handschrift. Vermeld je naam, adres, wijk en ring (gemeente en district). Stuur, indien mogelijk, een foto van jezelf mee.

**VRAAG:** Ik maak me zorgen over mijn huisgenoten. Het is moeilijk om mijn broers naar de kerk te krijgen, en mijn oudste zus is inactief. Ze tonen weinig respect voor mijn ouders. Hoe kan ik ervoor zorgen dat we thuis gelukkiger worden en een betere geestelijke instelling krijgen?



### VOORTDURENDE OPENBARING

Als ik *La Stella* (Italiaans) lees, word ik geestelijk opgeladen, en ben ik mijn hemelse Vader dankbaar voor voortdurende openbaring en de geïnspireerde woorden die ik lees.

Bijzonder dankbaar ben ik voor president Gordon B. Hinckley's artikel 'De Geest van Elia' in het novembernummer van 1996. Ik houd van familiehistorisch werk. Als we er trouw aan werken, kunnen we, wanneer we



# INSPIRERENDE GEDACHTEN

President Gordon B. Hinckley

## Getuigenis

**B**ij alles wat we doen, bij alles waarbij we leiding geven, bij alles wat we overdragen, is het belangrijkste wat we kunnen doen voor degenen aan wie we leiding geven: ze behulpzaam zijn bij de ontwikkeling van een levend, essentieel en bezieland getuigenis, en van hun kennis over de Zoon van God, Jezus Christus, de Verlosser van de wereld, de oorzaak van ons heil, die geboet heeft voor de zonden van de wereld en de weg naar de zaligheid en eeuwig leven heeft geopend. Ik hoop dat we bij alles wat we doen, het getuigenis van onze mensen aangaande de Heiland op de een of andere manier voortdurend zullen voeden. Ik weet zeker dat alles zal gaan zoals het moet gaan, wanneer de mens in zijn hart werkelijk een getuigenis heeft van het bestaan van de Heer Jezus Christus. (...) Dat is de wortel waaruit alle deugden van degenen die zich heilige der laatste dagen noemen, voortkomen.' (Regionale conferentie voor gehuwde studenten aan de BYU, bijeenkomst voor priesterschapsdragers, Provo, Utah, 10 februari 1996.)



**Het belangrijkste wat we kunnen doen voor degenen aan wie we leiding geven is: ze behulpzaam zijn bij de ontwikkeling van een levend, essentieel en bezieland getuigenis, en van hun kennis over de Zoon van God, Jezus Christus, de Verlosser van de wereld.**



### De verzoening

'Als iemand twijfels heeft over de goddelijkheid van dit werk, laat hem dan nadenken over het belang en universele van de rijke vruchten van de verzoening. Opstanding, ja, door de genade van God voor alle mensen, maar daarenboven dat schitterende concept van verhoging en eeuwig leven door aanvaarding en naleving van de evangeliebeginselen. Wat ben ik daar dankbaar voor.' (Haardvuuravond, Nottingham [Engeland], 30 augustus 1995.)

### De weg naar geluk

De weg van de Heer is de weg naar geluk. Goddeloosheid heeft nooit geluk gebracht. Overtreding heeft nooit tot geluk geleid. Zonde heeft nooit tot geluk

geleid. Ongehoorzaamheid heeft nooit tot geluk geleid. Geluk komt binnen je bereik als je de weg van de Heer volgt. Dat geloof ik met heel mijn hart. Als er één rode draad door het Boek van Mormon loopt, is dat wel deze geweldige, alles overtreffende boodschap: die de mensen, als ze rechtschapen leefden, gelukkig en welvend waren, en dat ze, als ze in goddeloosheid vielen, diep ongelukkig waren, oorlog voerden, armoede leden en in de narijheid zaten. Dat thema loopt door het hele Boek van Mormon heen. Als dat toen opging, gaat het ook nu op. De mensen van deze kerk vinden hun geluk door de wegen van de Heer te bewandelen.' (Regionale conferentie, Oahu [Hawaii], 18 februari 1996.)

### Wij zijn een verbondsvolk

'Wij zijn een verbondsvolk, en dat is een zeer ernstige zaak. Toen dit werk

hersteld werd en de Heer bekendmaakte wat het doel van die herstelling was, zei Hij dat één doel van de herstelling was dat zijn eeuwig verbond gevestigd of opnieuw gevestigd zou worden. (...) Nu, in deze bedeling is dat eeuwig verbond opnieuw gevestigd. Feitelijk hebben wij dat verbond gesloten toen we ons lieten dopen. Wij gingen als het ware letterlijk deel uitmaken van zijn goddelijke gezin. Al Gods kinderen behoren tot zijn gezin, maar op een bijzondere en schitterende manier bestaat er tussen God en de kinderen van zijn verbond een buitengewone relatie. (...) Elke keer dat we van het avondmaal nemen, doen we dat niet alleen ter gedachtenis van het offer van Gods Zoon, die voor ieder van ons zijn leven heeft gegeven, maar daarbij nemen we ook de naam van Jezus Christus op ons en beloven we plechtig zijn geboden te onderhouden, en Hij belooft ons plechtig dat Hij ons zal zegenen met zijn Heilige Geest. Wij zijn een verbondsvolk, en daaraan zijn belangrijke verplichtingen verbonden.' (Haardvuuravond, Kopenhagen, 14 juni 1996.)

### Het geloof van Joseph Smith

'Joseph ging [het bos in] toen hij nog een jongen was. Ik heb me nu en dan afgevraagd waarom de Heer hem daarheen heeft laten gaan toen hij veertien was. Waarom heeft hij niet gewacht tot [Joseph] twintig, dertig of veertig was, de leeftijd waarop hij volwassen en krachtig genoeg zou zijn?



Maar hij ging – de Heer stond dat toe – en handelde volgens wat hij te weten was gekomen, omdat hij een volmaakt en kinderlijk vertrouwen had. Er kwam geen twijfel in hem op. Hij zei dat als er iemand wijsheid nodig had, hij dat wel was, en hij vroeg erom, in het volste vertrouwen dat er in antwoord op zijn gebed iets zou gebeuren. We weten niet letterlijk wat Joseph gebeden heeft. Maar we weten dat hij een vraag stelde en dat er een gesprek plaatsvond. En in die tijd, hoe kort of lang dat ook geduurd mag hebben, kwam Joseph meer te weten over de aard van God dan alle geleerde theologen in de hele geschiedenis te weten waren gekomen.' (Bijeenkomst voor zendelingen, Rochester [New York], 12 juni 1996.)

### **Proclamatie over het gezin**

'Waarom publiceren we deze proclamatie over het gezin nu? Omdat het gezin wordt aangevallen. Over de hele wereld vallen gezinnen uit elkaar. De plaats om een begin te maken met een betere maatschappij is het gezin. Kinderen doen meestal wat ze geleerd hebben. Wij proberen de wereld te verbeteren door het gezin sterker te maken.' (Persconferentie, Tokio, 18 mei 1996.)

### **Mishandeling van echtgenoten**

'Behandel uw vrouw met zachtheid. Een van de grote smartelijkheden die al sinds generaties in alle landen van deze wereld voorkomt, is mishandeling van vrouwen. Geen enkele man die zijn vrouw, de moeder van zijn kinderen,

mishandelt, is het priesterschap waardig. Schenk haar uw liefde, respect en waardering. U kunt de hoogste graad van heerlijkheid in het koninkrijk van de hemel niet binnengaan, tenzij u daar hand in hand, met uw partner aan uw zijde, heengaat. Dat heeft de Heer duidelijk laten weten.' (Haardvuuravond, Kopenhagen, 14 juni 1996.)

### **Voor de jeugd**

'Jullie zijn geweldig en jullie hebben de mogelijkheden om belangrijke, prachtige en goede dingen te doen. Laat je door niemand weerhouden, laat niemand je hinderen, laat je niet afleiden door risico's die je kunnen schaden en verwonden. "Strijd voor het recht en strijd ook voor de vrijheid" (lofzang 161). Als er op een feestje dingen verkeerd dreigen te gaan, ga dan weg, zeg gedag. Sta pal, doe wat goed is, vertrouw op de Heer, en Hij zal je op een prachtige manier zegenen.' (Bijeenkomst voor de jeugd, Denver [Colorado] 14 april 1996.)

### **Opleiding**

'Wij leggen grote nadruk op opleiding. In de kerk doet zich een interessant verschijnsel voor. Een recent onderzoek heeft aangetoond dat de mensen in de kerk actiever zijn naarmate ze een hogere opleiding hebben. Welnu, dat is van belang. Veel mensen denken dat godsdienst iets is voor mensen zonder opleiding en zonder stabiliteit in hun leven, maar dat onderzoek toont aan dat naarmate de

opleiding hoger is, ze over het algemeen actiever zijn in de kerk. Voor mij is dat iets geweldigs. Het duidt op iets van betekenis.' (Interview met Lawrence Spicer, London News Service, 28 augustus 1995.)

### **Patriarchale zegen**

'Ik hoop dat we de mensen die rijp genoeg zijn om het belang van een patriarchale zegen in te zien, zullen aansporen er een te ontvangen. Ik beschouw mijn patriarchale zegen als een van de heiligste zaken in mijn leven. Een patriarchale zegen is een uniek, heilig, persoonlijk en prachtig iets dat aan elk lid van de kerk gegeven wordt als hij dat waardig is. Ik hoop, broeders, en vooral de leden van de bisschappen, dat u uw mensen hieromtrent goed adviseert. En ik hoop dat de patriarchen onder u gezegend worden met de inspiratie en de openbaring van de Heer als u de mensen de handen oplegt bij de vervulling van uw heilige roeping als patriarch. Wat een unieke, persoonlijke en prachtige zaak is een patriarchale zegen die uitgesproken wordt door het gezag van het priesterschap en het ambt en de roeping van patriarch, en in de naam van de Heer Jezus Christus.' (Regionale conferentie, bijeenkomst voor priesterschapsleiders, Smithfield-Logan [Utah], 20 april 1996.)

### **De voordelen van een zending**

'Al het goede dat me al die jaren sindsdien is overkomen, kan ik terugvoeren tot wat ik tijdens mijn zending

hier beleefd heb.' (Haardvuuravond, herinwijding van het kerkgebouw in Hyde Park, Londen, 27 augustus 1995).

### **Tempels en tempelhuwelijk**

'Wat is een tempel toch een schitterend gebouw. Maar met al zijn schoonheid is het gebouw slechts middel tot een doel en geen doel op zich. Die voorziening is gebouwd en ingewijd om de heilige verordeningen die de Heer in deze tijd geopenbaard heeft, ten uitvoer te brengen, en daarbij hoort ook het huwelijk voor tijd en alle eeuwigheid. Nergens ter wereld is iets dergelijks te vinden. En ik hoop dat jullie, bij jullie voorbereiding op een huwelijk, zullen besluiten om in het huis van de Heer te trouwen en op dat besluit niet terug zullen komen.' (Haardvuuravond voor jongvolwassenen, San Diego [Californië], 24 maart 1996.)

### **Voor de jongevrouwen**

'Tegen de jongevrouwen hier wil ik vandaag zeggen: denk niet minderwaardig over je plaats in deze wereld. Je bent een dochter van God, en ik weet zeker dat onze Vader in de hemel net zoveel van zijn dochters houdt als van zijn zoons. Richt je op, sta pal en leef in rechtschapenheid, geloof, deugd en waarheid, en sta niet toe dat iemand je kleineert of tekort doet. Jullie zijn dochters van God. Leef zo, jongevrouwen, dat jullie je goddelijke erfgoed waardig zijn. Jullie zijn in geen enkel opzicht minderwaardig. Volgens het

evangelieplan zijn jullie dochters van God. Allemaal hebben we onze plaats in het grootse goddelijke plan, en we behoren de roeping, de talenten, de taak en de kwaliteiten die we hebben, groot te maken.' (Regionale conferentie, Ricks College, Rexburg [Idaho], 29 oktober 1995.)

### **De sabbat heiligen**

'De sabbat is zo iets kostbaars. Hij is het symbool van het hoogtepunt van het werk van Jehova toen Hij de aarde schiep met alles wat daarop is. Toen dat werk voltooid was, keek Hij erop neer, zag dat het goed was, en op de zevende dag rustte Hij. Welnu, ik verzoek alle leden van de kerk dringend om op zondag niet te winkelen. U zegt misschien: "Dat kleine beetje boodschappen van mij maakt geen enkel verschil." Maar het maakt heel veel uit, voor u, en voor uw kinderen die uw voorbeeld zien. Laten we op zondag geen boodschappen doen, zoals in sommige gebieden wel gedaan wordt.' (Regionale conferentie, Charlotte [North Carolina], bijeenkomst voor priesterschapsleiders, 24 februari 1996.)

### **Eerbied**

'Wij moeten onze avondmaalsdiensten beter maken, en ze bij alles wat we doen, tot een periode van aanbidding maken. Kweek een gevoel van eerbied aan, een houding waarmee de mensen naar de kerk komen, waardoor ze rustig en eerbiedig zijn en tot nadenken worden gestemd. Het is te rumoerig.

We zijn gezellige mensen, maar ik zou willen dat we dat niet zo luidruchtig in de kapel kenbaar maakten.' (Regionale conferentie, Pittsburgh [Pennsylvania], 27 april 1996.)

### **Leef altijd volgens het evangelie**

'De godsdienst waarbij jij je aangesloten hebt, behoor je de hele week na te leven. Niet alleen op zondag, niet alleen maar drie uren in de kerk, niet alleen maar tijdens de seminarielessen, maar altijd, vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week, 365 dagen per jaar.' (Haardvuuravond voor de jeugd, Parowan [Utah], 13 januari 1996.)

### **De zin van het leven**

'Je weet waarvoor je leeft, waar het om gaat, dat je deel uitmaakt van een eeuwig plan, dat je leefde met een doel voordat je hier geboren werd, dat dit leven een zending is en niet slechts een loopbaan, en dat we op een dag dit sterfelijk leven zullen verlaten, maar hierna zullen doorleven en vooruitgang zullen blijven maken. Ik ken niemand in deze wereld die zoveel inzicht heeft in de zin van het leven als wij dat hebben door de herstelling van het evangelie van Jezus Christus.' (Haardvuuravond voor jongvolwassenen, San Diego [Californië], 24 maart 1996.)

### **Kinderen**

'Kinderen behoren respect te hebben voor hun ouders. De Heer vraagt van kinderen: "Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd

worden in het land dat de Here, uw God, u geven zal" (Exodus 20:12). Kinderen moeten hun zelfzucht overwinnen en van hun ouders liefde, begrip, oefening en wijsheid ontvangen.' (Church News, 7 juni 1995.)

### Gezinsgebed

'Laat de leden van elk gezin in deze kerk gezamenlijk bidden. Persoonlijk gebed is wel belangrijk, maar gezinsgebed is prachtig. Bid in geloof tot uw Vader in de hemel. Bid in de naam van de Heer Jezus Christus. U kunt niets beters voor uw kinderen doen dan ze om de beurt het gezinsgebed te laten uitspreken en hun dankbaarheid laten uiten voor hun zegeningen. Als ze dat doen in hun jonge jaren, zullen ze opgroeien met een gevoel van dankbaar-

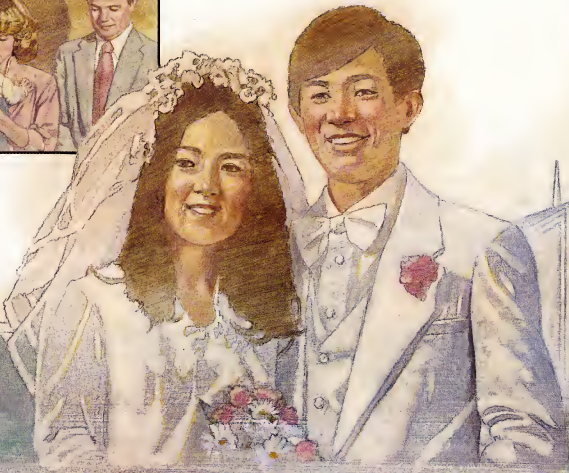
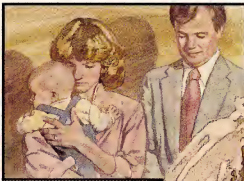
heid in hun hart.' (Haardvuuravond, ring Naha Okinawa [Japan] en militair district Okinawa [Japan], 20 mei 1996.)

### De dood

'De dood is onderdeel van het leven. Het is een fundamenteel onderdeel van ons eeuwige leven. We kunnen het grote werk dat ons hierna wacht, niet voortzetten als we niet over de drempel van de dood heenstappen, hoe verdrietig het ook voor de nabestaanden is. Ik ben ervan overtuigd dat het voor degenen die sterven en een rechtschapen en gelovig leven geleid hebben, een prachtige ervaring is.' (Rouwdienst voor Harry V. Brooks, Salt Lake City [Utah], 23 februari 1996.) □

### VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. De Heer heeft over de uitspraken van zijn dienstknechten gezegd: 'En wat zij ook zullen spreken, wanneer zij door de Heilige Geest worden gedreven, zal Schrift zijn, de wil des Heren, de zin des Heren, het woord des Heren, de stem des Heren, en de kracht Gods tot zaligheid' (LV 68:4).
2. Bepaal onder gebed welke van de hier weergegeven citaten de personen en gezinnen die u bezoekt, zullen sterken en tot zegen zullen zijn.



# VANUIT ZAÏRE NAAR H

**Kuteka Kamulete**

ILLUSTRATOR: JERRY THOMPSON

**I**k woon in de Centraal-Afrikaanse staat Zaïre, met mijn vrouw, Nambwa Mbo, en onze twee zoons, Kabamba en Makulete. We zijn allemaal lid van de kerk. Onze derde zoon, Vumbi, is in december 1996 overleden.

Af en toe lezen we in de tijdschriften van de kerk artikelen over leden die grote offers brengen om naar de tempel te gaan. Ik sta altijd verbaasd over de ongelooflijke dingen die onderweg met ze gebeuren. Ik had nooit gedacht dat mij iets dergelijks zou overkomen.

De stad Kinsuka, waar wij wonen, ligt op grote afstand van Zuid-Afrika, waar de dichtstbijzijnde tempel staat. Ik had vaak gedacht: *Waarom zou ik moeite doen voor een tempelaanbeveling? Ik heb toch geen geld om erheen te gaan.* Maar in 1994 raadde president Howard W. Hunter alle heiligen der laatste dagen aan om, als ze dat waardig waren, een tempelaanbeveling aan te vragen, zelfs als ze ver van de tempel woonden. Wat hij zei, raakte me, en ik vroeg mijn gemeentepresident om een gesprek voor een tempelaanbeveling. Ik besefte toen niet dat mijn hemelse Vader een grote zegen voor me in petto had.

Ik werk voor iemand die zitting heeft in het parlement van Zaïre. Eind 1995 werd hij uitgenodigd voor een bezoek aan Noord-Korea. Hij vulde alle nodige formulieren in om goedkeuring voor zijn officiële opdracht aan te vragen en zette ook mijn naam op de lijst van deelnemers aan de reis. Maar onze regering ging niet akkoord met die plannen. Die

weigering was het begin van een lange periode waarin mijn chef bleef proberen toestemming te krijgen.

Ik vroeg mijn priesterschapsleiders om met mij te bidden dat de plannen goedgekeurd zouden worden en dat mijn naam op de lijst zou blijven. Vier maanden later kwam de goedkeuring. Er waren maar twee namen op de lijst overgebleven: die van mijn chef en de mijne.

Ik was opgetogen. Maar aangezien er in Noord-Korea geen tempel was, wist ik nog steeds niet hoe belangrijk die reis voor me zou zijn. Toen ik hoorde dat de reis was goedgekeurd, hoorde ik een innerlijke stem fluisterend zeggen: 'Stel het niet uit! Zorg dat je onderweg Zwitserland aandoet.' Ik besefte dat ik misschien de mogelijkheid zou hebben om naar de Zwitserse tempel te gaan!

Ik ging direct naar mijn chef en stelde voor om op de heen- en de terugweg via Zwitserland te gaan. Hij had geen bezwaar, dus zorgde ik voor de tickets en voor visa van alle landen die we zouden aandoen. Het was ongelooflijk, maar toen we de visa kregen, ontdekte ik dat alle landen ons een doorreisvisum hadden gestuurd, behalve Zwitserland, dat ons een toeristenvisum voor een maand had toegezonden!

We vertrokken uit Zaïre en kwamen veilig in Noord-Korea aan. Mijn hemelse Vader was steeds bij me. Hij gaf me de kracht om zijn woord na te leven en een goed voorbeeld van het herstelde evangelie te zijn. Het was winter, en er werd ons vaak een kop hete thee aangeboden. Maar ik heb



# ET HUIS VAN DE HEER

me steeds aan het woord van wijsheid gehouden. Als we met Noord-Koreaanse functionarissen aan tafel zaten, hieven zij allemaal hun theekopje, koffiekopje of wijnglas om een toast uit te brengen. Ik dronk dan water of melk.

Na voltooiing van onze opdracht in Noord-Korea vlogen we naar China en vervolgens naar Zwitserland, waar we landden in Genève. Mijn leider van de kerk in Zaire had me aangeraden om, zodra ik in Genève aankwam, contact op te nemen met een lid van de kerk, broeder Rimli. Ik was van plan om de volgende dag broeder Rimli te ontmoeten en met hem naar de Zwitserse

tempel te gaan. Maar mijn chef wilde dat ik met hem naar Lausanne zou gaan. Ik legde uit dat ik de volgende dag een heel belangrijke afspraak had en

niet met hem mee kon. Maar hij stond erop dat ik met hem naar Lausanne ging.

Ik ging naar mijn kamer en bad in stilte. Niet lang daarna zei mijn chef dat hij van gedachten veranderd was: ik hoefde toch niet met hem mee.

Wat voelde ik me nederig en dankbaar toen ik de volgende dag naar Bern ging en broeder Rimli bij de Zwitserse tempel ontmoette! Ik was onder de indruk van de schoonheid en de grootsheid van het gebouw. Alle tempelwerkers hadden me verwacht en gaven me het gevoel welkom te zijn. Ik voelde me daar thuis. Ik zal nooit vergeten hoeveel liefde de tempelpresident, Mario V.Vaira, en zijn vrouw me schonken. Die dag ontving ik mijn begiftiging, en dat was het grootste geschenk van mijn leven. Ik bid dat ik op een dag met mijn vrouw en twee zoons naar de tempel kan gaan. We verlangen er met ons hele hart naar om ook onze overleden derde zoon aan ons te laten verzegelen.

Dit is Gods ware kerk. We hebben in deze tijd een profeet op aarde. Mogen we altijd naar zijn raad luisteren. Ik had nooit gedacht dat ik naar de tempel kon gaan, maar ik had een tempelaanbeveling aangevraagd zoals de profeet geadviseerd had. En mijn hemelse Vader zorgde er op een heel bijzondere manier voor dat ik de zegeningen van de tempel kon ontvangen. □





# GEEF GEHOOR AAN DE OPROEP

In 1856 hebben vier jongemannen moedig een levensgevaarlijke rivier getrotseerd. De stroom van verleidingen waarmee jullie in 1997 geconfronteerd worden, is nog veel gevaarlijker.

**Ouderling Jack H Goasland** van het Presidium der Zeventig en algemeen president jongemannen



CLARK KELLEY PRICE THE MARTIN HANDCART COMPANY RESCUED BY VOLUNTEERS

**V**an 1846 tot 1869, voordat er in Utah een spoorweg was aangelegd, zijn veel leden van de kerk over de vlakten naar de Salt Lake Valley getrokken. Ze reisden per huifkar of te voet. Van 1856 tot 1860 hebben velen hun kleine handkarren met hun bezittingen voortgeduwd of

getrokken. De reis was moeilijk en lang, en de heiligen die het dal bereikten, waren moe, ziek en hongerig. Sommigen zijn teruggegaan, en ongelukkigerwijs zijn er onderweg velen gestorven.

Tijdens de algemene conferentie van oktober 1856 bereikte het bericht Salt Lake City dat de handkargroepen

Willie en Martin in de problemen zaten. Ze waren laat vertrokken en op de vlakten van Wyoming door vroege winterse buien overvallen. President Brigham Young schorste de conferentie en deed een beroep op gezonde, sterke mannen om snel voorraden in te zamelen en een reddingsploeg samen te stel-

len. Onder de vele dappere mannen die Salt Lake City te paard verlieten om de gestrande heiligen te gaan helpen, waren de jongemannen C. Allen Huntingron, George W. Grant, David P. Kimball en Stephen W. Taylor. Toen ze vertrokken, wisten ze niet wat hen te wachten stond en welke bijdrage ze zouden leveren tot de bouw van het koninkrijk.

Toen ze bij de oevers van de met ijschotsen bedekte Sweetwater River kwamen, zagen de redders dat de handkargroepen vastzaten in een pak sneeuw van een halve meter dik. Er

waren mannen, vrouwen en kinderen die te zwak waren om de rivier over te steken. Ze hadden geen energie en geen kracht meer; en ze hadden ongetwijfeld te lijden onder de gevolgen van bevriezing, onderkoeling en uitputting.

Toen brachten die sterke jongemannen een offer dat van weinigen ooit gevraagd is. Keer op keer waadden ze door de ijskoude rivier om leden van die groep naar de overkant te brengen. Dat deden ze net zo lang totdat elk lid veilig aan de overkant was, op weg naar beschutting en uiteindelijk naar de Salt Lake Valley. Die jongemannen,

die tegen die tijd zelf koud, nat en verkleumd waren, overleden die dag en voegden zich bij de andere helden die tijdens de tocht de dood hadden gevonden. Ze waren niet volmaakt – waarschijnlijk waren het gewone jon-

**Jullie, jongemannen van de Aäronisch priesterschap, zijn zo moedig, vaardig en bereidwillig om iets van jezelf te geven en anderen tot zegen te zijn.**



gemannen met fouten en tekortkomingen, met hun eigen moeilijkheden, angsten en zwakheden. Maar ze gaven gehoor aan de oproep van de profeet – ze bevonden zich daar waar de Heer ze kon vinden toen ze nodig waren om anderen tot zegen te zijn.

## NET ZO MOEDIG

Ik denk dat jullie, jongemannen van de Aäronisch priesterschap, in onze tijd net zo moedig, net zo vaardig en net zo bereidwillig zijn om iets van jezelf te geven en daarmee anderen tot

zegen te zijn. Jullie leven in een tijd waarin van jullie over het algemeen niet het soort offer gevraagd wordt dat door C. Allen Huntington, George W. Grant, David P. Kimball en Stephen W. Taylor gebracht is. Jullie brengen andere offers. Niettemin hebben diaconen, leraren en priesters in onze tijd te maken met uitdagingen die misschien nog veel verraderlijker zijn dan die van de jongemannen die de overlevenden van de handkargroep over de ijsskoude rivier droegen.

Jongemannen in onze tijd worden als nooit tevoren geconfronteerd met zware aanvallen op hun vermogen om weerstand te bieden aan de verleidingen van de wereld. Jullie worden dagelijks bedolven onder verlokkelijke films, televisieshows, radio-uitzendingen, videofilms, muziek, mode, tijdschriften, boeken en zelfs kranten, die jullie er listig of botweg van proberen te overtuigen dat tegenwoordig alles aanvaardbaar is. Dat is een leugen waardoor zwart er als wit uitziet en kwaad als goed. Daardoor krijg je de indruk dat er geen normen meer zijn, dat het niemand iets kan schelen wat je doet, en dat jijzelf de enige bent aan wie je verantwoording moet afleggen.

Die uitdaging om sterk te blijven staan, brengt net zoveel gevaren met zich mee als het ijsskoude water waarmee die moedige jongemannen in 1856 te maken kregen. Zij zagen in dat de rivier hun dood kon betekenen. De beproevingen en verleidingen waarmee jullie tegenwoordig te kampen hebben, moeten ook beschouwd worden als krachtig genoeg om de dood – de geestelijke dood – te veroorzaken, de dood die intreedt als we geen verdriet meer

voelen, geen medelijden, geen broederlijke liefde, of geen andere gezonde en verheffende gevoelens meer hebben die ons doen groeien, vooruitgang doen maken en ons dichter brengen bij de Heiland, Jezus Christus.

Door die grote verleidingen worden ook veel jongemannen beroofd van de gelegenheid om echtgenoot en vader te worden, om thuis rechtschappen, liefdevolle leiders te worden, en de vreugde en het geluk te ervaren die ten deel vallen aan twee mensen die voor eeuwig aan elkaar verbonden worden door een huwelijk, gesloten met het gezag van de Heer, en die de zegeningen ontvangen van de tempelverordeningen die ze naleven en koesteren.

Door onzedelijkheid en seksuele overtredingen ontgaat het aan velen wat een mooie ervaring het is om vol-tijdzending te worden en je leven aan de Heer te geven om op zoek te gaan naar degenen die op zoek zijn naar de waarheid van het evangelie van Jezus Christus. Als je een levensstijl hebt waarbij zulke overtredingen gewoon zijn, raak je ervan overtuigd dat het niet belangrijk is of je wel waardig bent om de verordeningen van het priesterschap te ontvangen, de macht van dat priesterschap te gebruiken om anderen te helpen, of om van de Heilige Geest de bevestiging te ontvangen dat dit Gods werk op aarde is.

## WEERSTAND BIEDEN AAN NEGATIEVE INVLOEDEN

Maar hoe kun je de negatieve gevolgen overwinnen van die krachtige invloeden die tegenwoordig zo algemeen voorkomen? Net als alles wat van



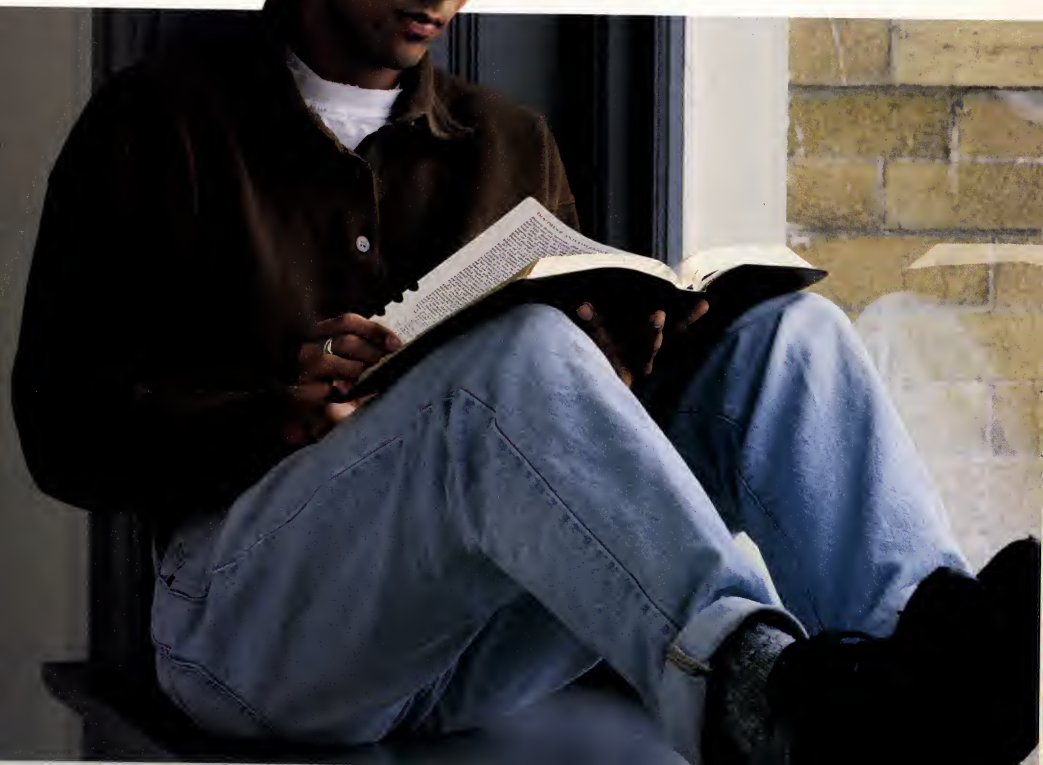
FOTOGRAFIE: STEVE BUNDERSON

waarde is, kost het inspanning. Het zou gemakkelijk moeten zijn, maar dat is het niet altijd, en het zal je ook niet *altijd* lukken. Je bent misschien iemand die verleidingen met gemak weerstaat, of misschien is het juist moeilijk voor je. Je hebt misschien vrienden die je ertoe proberen over te halen om ook te kijken naar ongepaste films, lage lectuur te lezen, of mee te doen aan allerlei onzedelijke activiteiten. Of misschien maak je deel uit van een gezin waar het evangelie niet wordt nage-

leefd of aangeleerd. Misschien ben je wel het enige lid van de kerk op school of in je buurt, of misschien woon je ergens waar de meeste van je schoolvrienden lid van de kerk zijn, waardoor je gemakkelijk af en toe in de fout kunt gaan omdat iedereen weet dat je 'normaal gesproken goed' bent.

Zoals ik al zei, zal het inspanning kosten, maar als je werkelijk weerstand wilt bieden aan de negatieve invloeden en trouw wilt blijven aan je geloof, zal ik je een paar handige tips geven. Wij allemaal kunnen elke dag vijf dingen doen waardoor we de leringen van Jezus Christus kunnen leren en begrijpen en ernaar kunnen leven,

**Dagelijkse schriftstudie is een van doeltreffendste middelen om er zeker van te zijn dat we een getuigenis van het evangelie zullen krijgen en versterken.**



ongeacht onze omstandigheden, onze woonplaats, onze relatie tot anderen, of onze toewijding aan de evangelie-waarheden. Voor mij en vele anderen zijn ze een hulpmiddel, en ik weet dat ze dat ook voor jullie zullen zijn.

*Ten eerste: 'gebed is de sleutel waarmee je je dag opent en afsluit.'* Als je nu begint met elke ochtend en avond te bidden, beloof ik je dat het je kracht en macht zal geven waardoor je veel troost en grote zegeningen zult ontvangen en een toenemend vermogen om trouw te blijven aan wat je geleerd hebt in het jeugdwerk, de zondagsschool

en de quorums van de Aäronische priesterchap.

*Ten tweede: dagelijks anderen de helpende hand toesteken zal je een waardevol perspectief geven.* Ontdekken wat iemands behoeften zijn en zoeken naar een manier om daaraan te voldoen, is een van de meest bevredigende ervaringen van je leven. Als je in je jeugd al het vermogen en het verlangen ontwikkelt om dat werk te doen, zullen jij en anderen je hele verdere leven geluk ervaren.

*Ten derde: door strikte gehoorzaamheid aan de evangeliewaarheden groeien we in het evangelie en kunnen we de zegeningen ontvangen die onze hemelse Vader ons beloofd heeft.* In Leer en Verbonden 130:21 zegt Joseph Smith ons dat alle zegeningen ontstaan uit gehoorzaamheid aan de wetten die God ons gegeven heeft. We hebben elke dag de kans om te beoordelen hoe gehoorzaam we zijn geweest en om te besluiten morgen nog gehoorzamer te zijn. Wie van Jezus Christus en God de Vader houdt en gehoorzaamt aan de geboden die Zij ons gegeven hebben, zal de zegeningen ontvangen die Zij ons beloofd hebben.

*Ten vierde: wij moeten zelf te weten komen dat God leeft, dat Jezus Christus zijn Zoon is, en dat het hun doel is ons de weg terug te wijzen om voor eeuwig bij Hen te kunnen wonen.* Als we dagelijks God in ons leven toelaten door gebed en schriftstudie, door overdenking van de evangeliewaarheden, en door naleving van Gods wetten, zal dat ons geloof – en onze kennis – versterken dat God werkelijk bestaat en dat wij zijn kinderen zijn. Ons is geleerd dat er een tijd zal aanbreken dat we niet lan-

ger op geleend licht kunnen leven, maar dat we zelf met zekerheid moeten weten dat God en Jezus Christus leven, dat Zij van ons houden en het beste met ons voorhebben. Dat kunnen we niet weten zonder een getuigenis van hun goddelijkheid.

*Ten vijfde: dagelijkse schriftstudie is een van doeltreffendste middelen om er zeker van te zijn dat we een getuigenis van het evangelie zullen krijgen en versterken.* Jij bent er misschien niet van overtuigd, maar de oplossing van elk probleem waarmee we in ons leven te maken krijgen, wordt al in de Schriften gegeven. Die oplossing wordt ons aangereikt door een voorbeeld, of door de inspiratie en leiding die we ontvangen als we regelmatig de Schriften bestuderen. Ik vraag jullie dringend om dit voor jezelf uit te proberen. Als je, nu je nog jong bent, een gewoonte maakt van dagelijkse schriftstudie, zul je je hele leven worden gezegend met wijsheid, inzicht, een geestelijke instelling, meegevoel en een leven dat tot voldoening stemt.

## **OPGEWASSEN ZIJN TEGEN MOEILIKHEDEN**

Jonge broeders, wij houden van jullie. Net als jullie ouders, priesterschapsleiders, leerkrachten en degenen waarin jullie je vertrouwen stellen, wens ik jullie de mooiste beloning toe. Die beloning is: met jullie huisgenoten terugkeren bij God en Jezus Christus en voor eeuwig bij Hen wonen. Moge God jullie zegenen en sterken, en maken dat jullie opgewassen zijn tegen de moeilijkheden waarmee jullie te maken zullen krijgen. □

# TIENER IN NAUVOO: HENRY SANDERSON

William G. Hartley

Toen de dertienjarige Henry Sanderson van Connecticut naar Nauvoo reisde, wist hij niet zeker of hij in een trein zat of op een boot met wielen.

September 1842: de bossen van Pennsylvania begonnen zich te toeien met rode en gouden herfsttinten. Voor de tocht door de Allegheny Mountains stapte Henry met zijn ouders en twee jongere zusjes op een trein. Die had een stoomlocomotief, net als elke gewone trein, maar de wagons waren eigenlijk boten op treinwielen. Als ze bijna de top van de berg bereikt hadden, ontkoppelde het treinpersoneel de locomotief en bevestigden ze een kabel aan de wagons. Door een motor op de top van de berg werd de kabel opgewonden en werden de wagons omhooggetrokken. Op de top maakten ze de wagons los en lieten die aan de andere kant van berg naar beneden rijden. Als laatste onderdeel van Henry's trein/bootavontuur verwijderde het treinpersoneel de wielen en lieten de bootwagons in een kanaal te water. Paarden op een jaagpad naast het kanaal trokken Henry's bootwagon naar Pittsburgh (Pennsylvania).

Henry wist dat hij niet lang, alleen die winter, in Pittsburgh zou blijven. Zijn ouders, James en Mary Jane Sanderson, waren een paar maanden daarvoor lid geworden



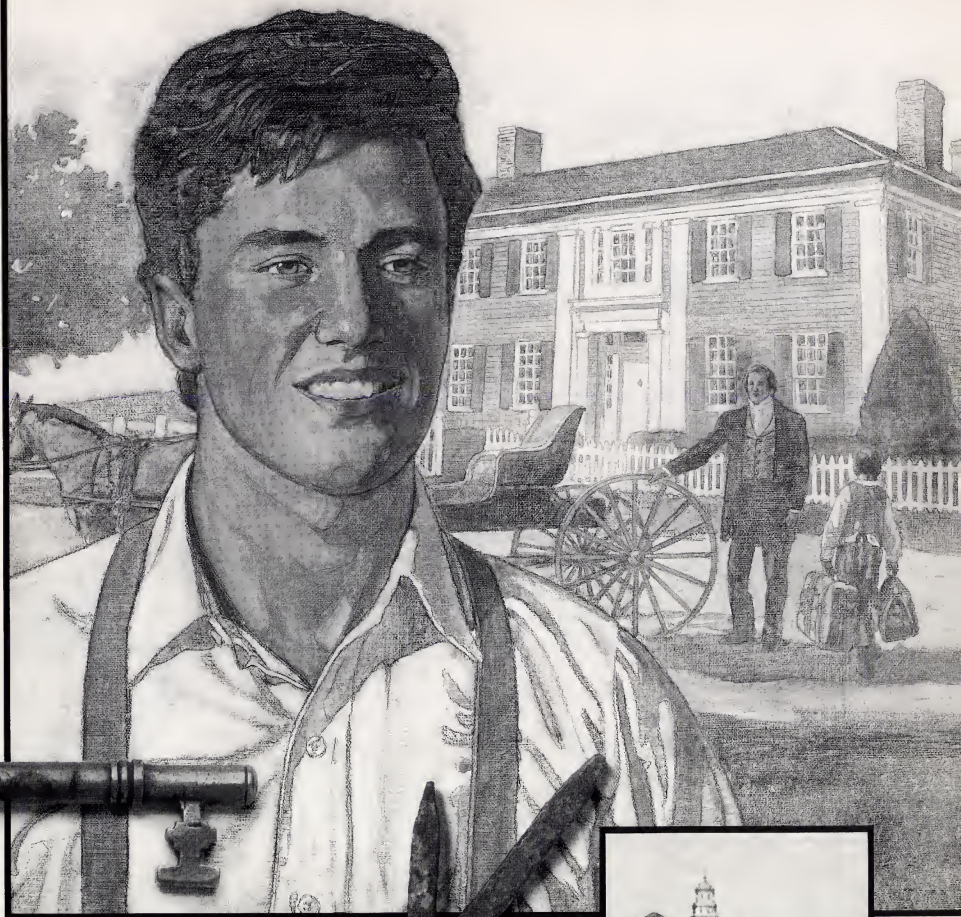
van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, en ze hadden besloten om naar Nauvoo te verhuizen. Henry was blij met die verhuizing omdat de jongens in Norwalk

(Connecticut), hem hadden uitgelachen toen zijn ouders zich hadden laten dopen. In Pittsburgh leerde Henry van zijn vader het schoenmakersvak.

Tegen het einde van de volgende lente ging het gezin Sanderson aan boord van een stoomboot en voer over de Ohio en de Mississippi. In de zomer van 1843 kwam het in Nauvoo aan. Henry was toen veertien, en Nauvoo bestond nauwelijks vier jaar. Henry zag veel nieuwe gebouwen in Nauvoo; de meeste waren klein en van hout, en hier en daar stonden grotere stenen huizen. Aan de westkant stroomde de Mississippi in een grote, sikkelvormige bocht om de stad heen.

Kort na aankomst van het gezin Sanderson beklom Henry de heuvels om een bezoek te brengen aan de plaats waar de tempel gebouwd werd. Hij liep om de zestig centimeter hoge muren heen waaraan de metselaars bezig waren. En hij bekeek het roodstenen gebouw waar, op de bovenste verdieping, de hoofdzetel van de kerk gevestigd was. In





De jonge Henry Sanderson, die in Nauvoo in de buurt van Joseph Smith woonde, speelde met de zoons van de profeet. Elke tiende dag betaalden zijn vader en hij hun tiende door te werken aan de bouw van de Nauvoo-tempel.



Main Street ontdekte hij een stenen postkantoor en de winkel van Merryweather.

De Sandersons werden burens van Joseph Smith, in Main Street, twee blokken van de rivier verwijderd. Henry's ouders betrokken een houten woning naast het huis van Sidney Rigdon, dat weer naast het huis van het gezin Smith, het Mansion House, stond. Henry zag dat de laatste hand werd gelegd aan het Mansion House, dat door de Smiths in september als hotel geopend zou worden.

Henry speelde met de zoons van de profeet. De oudste was Joseph Smith III, drie jaar ouder dan Henry. Henry's beste vrienden waren de zoons van Sidney Rigdon, Algernon en John W., die bijna net zo oud waren als hij.

In Nauvoo betaalden mannen en jongens hun tiende door elk tiende dag mee te helpen in de bouw. 'Mijn vader en ik werkten elke tiende dag mee aan de in aanbouw zijnde tempel,' vertelde Henry, 'soms in de steengroeve, soms op het terrein van de tempel.'

Henry, die de profeet kende en hem aardig vond, ging 'vaak naar zijn huis en speelde met zijn zoons, en soms deed hij met ons mee. Ik heb balspelen met de profeet gedaan.'

Henry, hij was toen vijftien, was op straat toen Joseph Smith naar Carthage vertrok. Henry zag hoe Joseph de hand van een vreemde schudde en zijn wandelstok met hem ruidde. Toen vertrok Joseph op zijn paard. Dat was de laatste keer dat hij de profeet in leven zag. Henry hoorde het tragische nieuws uit de gevangenis van Carthage voor het eerst 'toen een bode langs ons huis kwam en riep dat de profeet gedood was.'

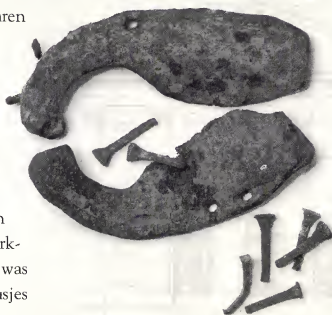
Een dag of twee later bezocht Henry met nog vele anderen het Mansion House, waar hij 'hun lijk zag die uit Carthage hierheen waren gebracht.' De moorden waren 'een smartelijke schok voor mijn vader,' vertelde Henry 'en een tijdlang wist hij niet wat de gevolgen ervan zouden zijn, maar uiteindelijk kwam hij tot de overtuiging dat de kerk vooruitgang zou blijven maken en dat de twaalf apostelen de juiste leiders waren.'

Omdat ze een inkomen nodig hadden, voeren Henry en zijn vader via de Mississippi River naar Saint Louis, op zoek naar werk. Zijn vader werd aangenomen in de schoenenwinkel van George Betts, waar 25 man werkten. Henry nam werk aan in een winkeltje dat eigendom was van drie mormoonse schoenmakers. Zijn moeder en zusjes kwamen in de lente ook naar Saint Louis.

Henry's goede vrienden uit Nauvoo, Algernon en John Rigdon, kwamen hem in zijn nieuwe woonplaats opzoeken. Hun vader, die raadgever van Joseph Smith was geweest, had besloten de kerk te verlaten en verhuisde naar Pittsburgh. 'Bij het afscheid,' vertelde Henry, 'zeiden de jongens dat ze in de kerk terug zouden komen. (...) Omdat ik wist dat ze (...) oprecht waren, wachtte ik een aantal jaren op bericht van hen, maar daarin werd ik teleurgesteld.' (John Rigdon is in 1904, vlak voor zijn dood, weer lid van de kerk geworden.)

De heer Betts stuurde Henry's vader naar een boerderij die het jaar daarvoor door de Mississippi overstroomd was. De Sandersons verhuisden daarheen en woonden in een 'heel deeglijk houten huis'. Ze ploegden en zaaiden, en de

**Henry leerde het vak van schoenmaker om mede in het onderhoud van het gezin te voorzien. Later, toen president Brigham Young (onderaan rechts) om vijfhonderd vrijwilligers vroeg, voegde hij zich bij het Mormoons Bataljon.**



boerderij floreerde. Maar in de hitte van de zomer werd het gezin getroffen door een ziekte (waarschijnlijk malaria). Henry's vader werd het zwaarst ziek en stierf op 16 september 1845. Hij was toen 41.

Henry, die toen zestien was, ging met zijn moeder en zijn jongste zusje, Mary Jane van vier, terug naar Nauvoo. Een ouder zusje, Maria, bleef voor de familie Betts werken.

Henry, die zelf verzwakt was door de ziekte, ging naar Saint Louis terug om zijn zus op te halen. Hij verdiende het geld voor de tocht door te werken op de schepen die de rivier bevoeren. Op de heenreis was hij assistent-stoker, droeg brandhout aan en laadde vracht in en uit.

Op de bootreis terug naar Nauvoo hielp Henry in de keuken en moest hij 'de afwas doen die vanuit de hutten

door de hutbedienden naar beneden werd gebracht.' Hij vond dat leuk omdat hij de restjes mocht opeten, die van betere kwaliteit waren dan wat hij gewoonlijk at. Sommige borden kwamen 'onaangevoerd' terug, en in plaats van dat voedsel overboord te gooien, zoals hem gezegd was, liet hij de hutbedienden ervan eten.

Henry, die groot was voor zijn leeftijd, nam dienst in het Nauvoo Legion. Toen vijandige burenen de mormonen in en rond Nauvoo begonnen te sarren, 'nam [hij] dienst in een compagnie van kapitein Black'. Officieren gaven de jongen 'iets wat op een geweer leek', en 'soms patrouilleerde [hij] de hele nacht en genoot daarvan, zelfs als de bende elk moment verwacht werd.'

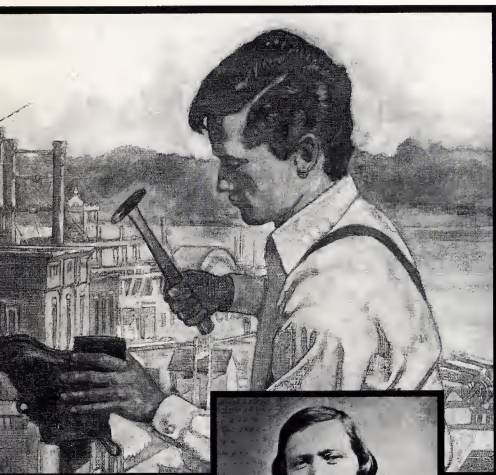
Begin 1846, toen Henry zeventien was, moesten de heiligen Nauvoo verlaten. Jonathan C. Wright nam Henry in dienst als klusjesman en ossendrijver tijdens de tocht door Iowa. Henry vond dat leuk, behalve de beperking die broeder Wright hem oplegde, dat hij zijn paarden wel stapvoets, maar nooit in draf of galop mocht laten gaan.

Toen Henry met de Wrights in Council Bluffs (Iowa) was, kwam daar een wervingsofficier van het Amerikaanse leger. 'Ik zei tegen mijn kameraden dat hij geen enkele man zou krijgen', zei Henry. Maar president Brigham Young riep de mensen bij elkaar en riep vijfhonderd man op om vanwege de Mexicaanse oorlog dienst te nemen in het Mormoons Bataljon. Henry vond dat hij aan die oproep gehoor moest geven, dus ging hij in het leger. De heer Wright, die van streek was omdat hij zijn knecht kwijt-raakte, 'was heel boos en zei dat ik niet mocht gaan'. Maar Henry ging wel. Hij was nog geen achttien, wat van de regering wel moest, 'maar omdat ik bijna volgroeid was, werd ik zonder problemen aangenomen.'

De volgende zomer, toen Henry achttien was, verliet hij Californië, waar het Mormoons Bataljon zijn missie beëindigd had, en kwam net na de pioniers van 1847 de Salt Lake Valley binnen. Omdat hij zich weer bij zijn familieleden wilde voegen, keerde hij later in datzelfde jaar met de groep van Brigham Young naar Winter Quarters terug.

Henry en zijn huisgenoten trokken drie jaar later, in 1850, naar het westen. Hij trouwde, en woonde in Union Fort (Fillmore) en in Fairview (Utah). Hij is boer, onderwijzer en schoenmaker geweest. □

*De gegevens in dit artikel zijn ontleend aan de autobiografie van Henry Weeks Sanderson, kerkelijke archieven, Salt Lake City (Utah).*



ILLUSTRATOR: ROBERT T. BARRETT





# Wel of niet luisteren

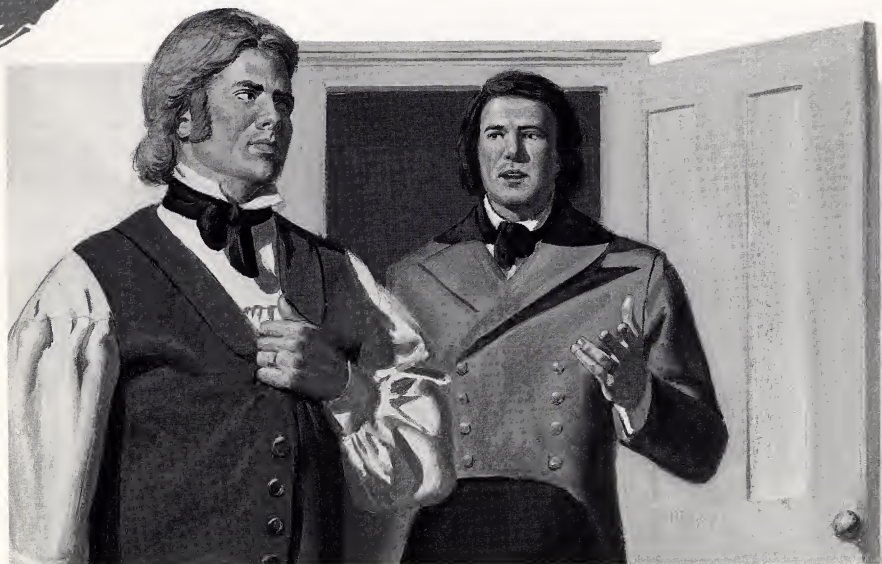
Door wat sommige heiligen der laatste dagen vroeger hebben meegemaakt, leren wij dat wat wij nu kiezen invloed kan hebben op de rest van ons leven.

Dale S. Cox

**H**et staat al in de eerste afdeling van de Leer en Verbonden, en het klinkt door in de rest van het boek: een waarschuwend stem die tot alle mensen gericht is. Zij die niet naar de stem van de Heer willen luisteren, noch naar de stem van de apostelen en profeten, zullen worden afgesneden.

Het wordt vergeleken met snoeien, het verwijderen van dood hout van de levende, vruchtdragende boom. Als we bedenken wat het verschil is tussen een dor takje en een vruchtdragende

Als trouw lid van het Quorum der Twaalf Apostelen moest Brigham Young soms de president van het Quorum, Thomas B. Marsh, aansporen om gehoor te geven aan de woorden van de profeet Joseph. Maar Marsh luisterde niet en verloor daardoor zijn plaats in het koninkrijk.



ILLUSTRATOR: ROBERT A. MCKAY

tak, klopt de vergelijking. Wie het herstelde evangelie ontvangt, moet kiezen: wel of niet luisteren naar de stem van de dienstknachten van de Heer – deel uitmaken van de boom – of uitgeworpen worden en verwijnen. Naarmate die waarschuwing in de Leer en Verbonden herhaald wordt, ontwikkelt zich een interessante tegenstelling in het leven van de daarin genoemde, en minder bekende heiligen die het woord van de Heer ontvingen. Velen luisterden, gingen door en brachten

vruchten voort; anderen luisterden niet en werden afgesneden. Van hun keuzen kunnen wij veel leren.

Mijn belangstelling voor het leven van de betrekkelijk onbekende mensen in de Leer en Verbonden ontstond toen ik erachter kwam dat een van mijn voorouders, Lyman Sherman, erin voorkomt. In 1835 vroeg Lyman Sherman de profeet Joseph Smith om aanwijzingen. In antwoord daarop ontving Joseph Smith afdeling 108 van de Leer en Verbonden, een korte, maar waar-

devolle les voor degenen die willen dienen. Lyman werd later president van de Zeventig. Hij stierf tijdens de vervolgingen in Missouri, ongewis van het feit dat hij tot apostel geroepen was.<sup>1</sup> Vanwege de relatie tussen mijn familie en de Leer en Verbonden ben ik ook anderen uit dat boek gaan bestuderen.

Het leven van de 129 mensen die in de Leer en Verbonden genoemd worden, is boeiend, zowel door de herkenbaarheid als door de manier waarop ze illustreren hoe belangrijk het is om

gehoort te geven aan de stem van de profeet.

Zes afdelingen van de Leer en Verbonden bevatten bijvoorbeeld aanwijzingen voor Thomas B. Marsh, de eerste president van het Quorum der Twaalf Apostelen. Tegen Marsh werd gezegd dat hij 'een heelmeeester voor de kerk [moest] zijn' (LV 31:10) en hij kreeg de taak om de Twaalf leiding te geven bij hun zending om het evangelie in de hele wereld te gaan verkondigen. Hij heeft veel voor de kerk doorstaan, maar hij was uiteindelijk niet in staat om zijn trots meester te worden, en door het gekijf en getwist in die tijd verliet hij de kerk.

Een contrast daarmee vormt zijn jongere collega in het quorum, Brigham Young, die zijn ongeduldige president bij verscheidene gelegenheden de raad gaf om naar de profeet te luisteren. Tegen president Marsh, die zich zorgen maakte over de – naar zijn mening – weinig belangrijke rol van de Twaalf, zei hij op een bepaald moment: 'Als we trouw blijven, zullen we het eens meemaken (...) dat we de grootste mogelijk macht van God krijgen.'<sup>2</sup> President Marsh vertelde zelf over een gelegenheid waarbij Brigham Young hem de volgende raad gaf, nadat hij geklaagd had over de beslissingen van Joseph Smith: 'Bent u de leider van de kerk, broeder Thomas?' Ik antwoordde: 'Nee.' 'Nou,' zei hij, 'waarom bemoeit u zich er dan mee.'<sup>3</sup>

Thomas Marsh bemoeide zich er wel mee. In de periode dat de organisatie van de priesterschap op poten werd gezet, verkoos hij niet langer naar de

Heer te luisteren en verloor hij zijn plaats in het koninkrijk. Brigham Young daarentegen wankelde geen moment en werd de grote bouwer van het koninkrijk en de verkondiger van het evangelie die Thomas B. Marsh zo vreselijk graag had willen zijn.

De pijn die Thomas Marsh voelde toen hij van het koninkrijk was afgesneden, kwam duidelijk tot uitdrukking toen hij, vele jaren nadat hij afvallig was geworden, smeekte om weer in de kerk te worden opgenomen. 'Ik besef wat ik gedaan heb. Er was mij een zending opgedragen en ik heb die niet vervuld. Nu ben ik bang dat het te laat is. Iemand anders heeft het op zich genomen. Ik zie in dat de Heer het heel goed zonder mij heeft kunnen stellen en dat Hij door mijn afvalligheid niets verloren heeft. Maar, o, wat heb ik allemaal verloren!'<sup>4</sup>

Thomas B. Marsh kreeg op den duur zijn lidmaatschap terug – maar nooit de gemiste kansen.

Er bestaan nog meer verhalen over mensen die, vanwege hun trots, liever afdaalden dan in de kerk te blijven. Simonds Ryder, genoemd in afdeling 52, werd lid vlak na de organisatie van de kerk. Kort daarna werd hij afvallig en later leidde hij de bende waardoor Joseph Smith en Sydney Rigdon's winters met geweld uit hun huis gehaald, afgeranseld en met teer besmeurd werden.<sup>5</sup> De reden dat hij de kerk verliet, was dat zijn naam in de documenten van de kerk verkeerd gespeld was; hij trok de echtheid van geïnspireerd materiaal met spelfouten in twijfel.<sup>6</sup>

Joseph Wakefield, die genoemd wordt in de afdelingen 50 en 52, vond een dergelijk excuus om niet naar de profeet te luisteren. Hij zag Joseph Smith, kort nadat hij met de vertaling van de Bijbel bezig geweest was, met kinderen spelen, en vond dat geen gepast gedrag voor een profeet.<sup>7</sup> Net als Ryder werd hij afgesneden en raakte hij in de vergetelheid.

Almon Babbitt, wiens naam in afdeling 124 voorkomt, was tijdens de periode in Nauvoo een belangrijk leider: hij was ringpresident en juridisch adviseur van de kerk. Maar broeder Babbitt bleef ondanks zijn belangrijke functies en al zijn talenten niet standvastig. Hij is vele malen inactief geweest.<sup>8</sup>

Anderen, onder wie William W. Phelps, aan wie afdeling 55 was gericht, verlieten de kerk, maar keerden later in gehoorzaamheid terug en leverden hun bijdrage aan het koninkrijk. Omdat broeder Phelps had deelgenomen aan de vervolgingen in Missouri die de profeet bijna het leven hadden gekost, is zijn ontroerende verzoening met Joseph Smith een voorbeeld van de macht van bekering en vergevengszindheid – een aansporing voor degenen die zijn afgedwaald. De berouwvolle William vroeg de profeet om vergeving en toestemming om zich weer bij de heiligen te mogen voegen. Joseph stond dat oprecht en edelmoedig toe.<sup>9</sup>

Maar zoveel verhalen als er bestaan over degenen die wankelmoedig waren, zoveel verhalen zijn er ook over de stille helden die niet wankelden. Hoewel Polly Knight, moeder van het gezin dat

de profeet zo trouw steunde, niet in de Leer en Verbonden genoemd wordt, werd ze wel als eerste heilige der laatste dagen in Missouri begraven en nam ze een belangrijke plaats in de geschiedenis van de kerk in. Onderweg naar Missouri werd ze zo ziek dat haar zoon, Newell, van boord gestuurd werd om hout voor haar doodskest te gaan halen.

**Stephen Markham probeerde Joseph Smith in de gevangenis van Carthage te bereiken, maar werd door samenspannende bewakers teruggestuurd. Ze staken hem zo vaak met hun bajonet dat zijn laarzen volliepen met bloed.**

Ondanks haar ziekte stond ze erop de reis te volbrengen en stierf ze kort nadat ze in Missouri waren aangekomen.

Nadat Joseph Knight zijn vrouw in Missouri begraven had, schreef hij het volgende: 'Ze is in de bossen begraven op een plek die we zelf hebben uitgekozen. Een paar dagen later was ik op de plek waar zij begraven lag, en zag dat varkens de grond op die plek hadden omgewoeld. Hoewel ik ziek was, heb ik de volgende dag mijn bijl gepakt en er een omheining omheen gezet. Dat was het laatste wat ik voor haar gedaan heb.'<sup>10</sup> Haar offer is door de Heer opgemerkt. Kort na haar dood zei de Heer tegen Joseph Smith: 'Zij, die sterven, zullen van al hun arbeid rusten, en hun

werken zullen hen volgen; en zij zullen een kroon ontvangen in de woningen Mijns Vaders, die Ik voor hen heb bereid' (LV 59:2).

Nog anderen hebben zich onderscheiden door hun stilzwijgende trouw. Tegen John Murdock, aan wie afdeling 99 was gericht, werd gezegd: 'Gij zijt geroepen om (...) Mijn eeuwig evangelie (...) te verkondigen. (...) [en] na enkele jaren [moogt gij] eveneens naar het goede land optrekken, om uw eedeel te bezitten' (LV 99:1, 7). Hij heeft zes zendingen voor de kerk vervuld. Hoe groot zijn offer is geweest, blijkt uit het feit dat hij in alle plaatsen waar de heiligen zich in die begintijd vestigden, zowel in Kirtland (Ohio) als in



Missouri en in Illinois, een vrouw begraven heeft.<sup>11</sup> Trouw en volharding is zijn en hun erfgoed.

De jongere broer van de profeet, Samuel, die genoemd wordt in acht afdelingen van de Leer en Verbonden, werd de derde martelaar van Carthage. Hij stierf een maand na de martelaarsdood van Joseph en Hyrum. Zijn dood was gedeeltelijk het gevolg van zijn uitputtende maar heldhaftige rit naar Carthage die hij ondernam om zijn broers te redden, en waarbij hij achtervolgd werd door een bende. Nadat hij te laat aankwam om zijn broers te helpen, bracht hij hun lichamen terug naar Nauvoo en stierf zelf kort daarna.<sup>12</sup>

Er zijn nog meer onopvallende helden in de geschiedenis van de Leer en Verbonden, die de woorden van de profeet van de Heer stilzwijgend ter harte hebben genomen. Dimmick Huntington heeft de profeet trouw en vaak door pijn gekweld bij lichamelijk werk geholpen, waarvoor Joseph hem heel dankbaar was.<sup>13</sup> Dimmicks vader, William is eens, om een bende te misleiden, in Josephs bed gaan liggen. Dat viel niet in goede aarde bij de bende, die hem daarop aftuigde.<sup>14</sup>

Nog een ontroerend verhaal over trouw is dat van Stephen Markham, die telkens als het leven van de profeet in gevaar kwam, ten tonele verscheen. Toen Joseph in Missouri gevangengenomen was, bracht Stephen Markham het gezin Smith in veiligheid in Illinois.<sup>15</sup> Later, toen Joseph door twee agenten uit Missouri onwettig in hechtenis genomen en mishandeld was,

heeft Stephen Markham ze terecht gewezen, ze ertoe gebracht de profeet menselijk te behandelen en voorkomen dat de profeet naar Missouri zou worden afgevoerd.<sup>16</sup> In Carthage was het broeder Markham die aanbod om van kleding te wisselen en de profeet behulpzaam was bij zijn ontsnapping.<sup>17</sup> Op de dag van de martelaarsdood was broeder Markham onderweg naar de gevangenis met medicijnen voor Willard Richards, toen samenspannende bewakers hem tarten, aanvielen en hem ten slotte met hun bajonet in de aanslag beletten de profeet te bezoeken. Op zijn paard gezeten werd hij zo vaak met de bajonetten gestoken dat zijn laarzen volliepen met bloed.<sup>18</sup> In de laatste aantekening van zijn dagboek vermeldt Joseph Smith een profetie, geuit aan Stephen Markham: 'Als Hyrum en ik ooit weer gepakt worden, slachten ze ons af.'<sup>19</sup> We kunnen de liefde van broeder Markham aflezen aan zijn moedige poging om te voorkomen dat die profetie in vervulling ging.

Net als het zaad van de zaaiër in de gelijkenis, zijn de woorden van de Heer en zijn profeet in mensenharten gevallen. Net als de grond in de parabel zijn ze door sommige harten opgenomen en door sommige niet. Dat kunnen we leren van het leven van die mensen uit onze geschiedenis. Ook wij kiezen ervoor om wel of niet te luisteren. We kunnen zo trouw zijn als John Murdock, of zo wankelmoedig als Almon Babbitt. We kunnen zo geduldig en nederig zijn als Brigham Young, of zo trots als Thomas Marsh. We kunnen

ons, net als Simonds Ryder en Joseph Wakefield, ergeren aan kleinigheden, of, zoals Samuel Smith, Polly Knight, de Huntingtons en Stephen Markham, daarboven gaan staan en trouw blijven. En als we afdwalen, kunnen we, net als William Phelps, kiezen voor bekering.

Als we luisteren en gehoorzamen, zullen we net zoveel vrucht voortbrengen als de getrouwe leden uit het verleden. Als we niet luisteren, zullen we afgesneden worden en zonder wortels verkwijnen. Maar we moeten kiezen, en van onze keuze hangt veel af, want we kunnen deel gaan uitmaken van de vruchtdragende boom van het koninkrijk. □

## NOTEN

- 1 Lyndon W. Cook, *The Revelation of the Prophet Joseph Smith* (1985), blz. 217.
- 2 Ronald K. Esplin, 'Thomas B. Marsh As President of the First Quorum of the Twelve 1835–1838', in *Hearken, O Ye People* (1984), blz. 173.
- 3 *Ibidem*, blz. 184.
- 4 *Ibidem*, blz. 185.
- 5 Lucy Mack Smith, *History of Joseph Smith by His Mother* (1958), blz. 219–220.
- 6 Cook, blz. 81.
- 7 *Ibidem*, blz. 69.
- 8 *Ibidem*, blz. 252.
- 9 *History of the Church*, deel 4, blz. 162–164.
- 10 Cook, blz. 93–94.
- 11 *Ibidem*, blz. 80.
- 12 Smith, blz. 340–341.
- 13 Truman G. Madsen, *Joseph Smith the Prophet* (1989), blz. 40.
- 14 *Ibidem*.
- 15 Donna Hill, *Joseph Smith: The First Mormon* (1977), blz. 251.
- 16 *Ibidem*, blz. 325–328.
- 17 Madsen, blz. 121.
- 18 Ted Gibbons, *I Witnessed the Carthage Massacre* (1988), blz. 41.
- 19 John Henry Evans, *Joseph Smith: An American Prophet* (1989), blz. 198.



President James E. Faust (r) en ouderling Russell M. Nelson (l) op bezoek bij de heer Tung Chee Hwa, bestuurder van de regio Hongkong voor de Volksrepubliek China.

## Kerkleiders ontmoeten bestuurder Hongkong

In een onlangs gehouden bespreking zijn de kerkelijke autoriteiten ervan verzekerd dat de godsdienstvrijheid van alle inwoners van Hongkong gewaarborgd is als deze Britse kroonkolonie op 1 juli in Chinese handen overgaat.

Die belofte deed de heer. Tung Chee Hwa, bestuurder van de regio Hongkong voor de Volksrepubliek China, tijdens een bespreking met president James E. Faust, tweede raadgever in het Eerste Presidium; ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen; en de ouderlingen Kwok Yuen Tai en John H. Groberg van het Quorum der Zeventig en beiden lid van het presidium van het gebied Azië.

Tijdens de bespreking lichtte president Faust de heer

Tung in over de geschiedenis van de kerk in Hongkong. Tevens werden de activiteiten van de leden en de zendingen genoemd, het humanitaire werk van de kerk duidelijk omschreven en dank betuigd voor de tempel in Hongkong.

‘Waar onze leden ook wonen, zij geloven dat ze onderdanen zijn van koningen, presidenten, heersers en overheidsdienaren, en dat ze de wet moeten gehoorzamen, eren en ondersteunen.’ President Faust merkte tijdens de bespreking op dat ‘onze leden hier en de leiders van de kerk zullen bidden voor uw succes.’

Tijdens hun bezoek aan Hongkong woonden president Faust en ouderling Nelson ook een regionale conferentie bij van de vijf ringen in Hongkong. □

## Kerk bij congres over het gezin

‘Nu deze eeuw ten einde loopt zien we dat het gezin over de hele wereld zienderogen in verval raakt’, schreven de organisatoren van het Wereldcongres over het gezin, dat 19-22 maart in Praag is gehouden. ‘Maar toch gloort er hoop aan de horizon. Op dit cruciale punt in de menselijke geschiedenis is het van belang dat we bijeenkomen en ons beraden over de weg die leidt tot de herstelling

van het gezin als de hoeksteen van de samenleving.’ Onder de 600 deelnemers uit 41 landen was ook een afvaardiging van de kerk. Ouderling Charles Didier van het Quorum der Zeventig, president van het gebied Europa-Oost, vergezeld van ouderling Bruce C. Hafan van de Zeventig, raadgever in het presidium van het gebied Oceanië, en zuster Elaine L. Jack, toentertijd algemeen presidente van de zusters-

hulpvereniging maar inmiddels ontheven. Ouderling Hafén heeft in een van de congresbijeenkomsten gesproken, alsmede Lynn Wardle en Richard Wilkins, beiden hoogleraar rechten aan de Brigham Young Universiteit. 'Het Gezin: een proclamatie aan de wereld', de verklaring over het gezin die door het Eerste Presidium en de Raad der Twaalf Apostelen is uitgegeven (zie *De Ster*, januari 1996, blz. 93) was verkrijgbaar in 15 verschillende talen.

Volgens de initiatiefnemers bestaat 'een gezin uit een man en een vrouw in de echt verbonden om de volgende redenen: het voortbestaan van de mensheid, het grootbrengen van kinderen, de regulering van de seksualiteit, het geven van wederzijdse steun en bescherming, het scheppen van een onbaatzuchtig gezinsleven, en de instandhouding van de band tussen generaties.' De drie doelstellingen van het congres waren: '(1) het vaststellen van de algemene oorzaken van het verval van het gezin, (2) het opstellen en afleggen van een verklaring namens de gezinnen wereldwijd aan de respectieve overheden, waarin de relatie van het gezin tot de staat wordt omschreven, en (3) het definiëren van de economische en sociale omstandigheden, waaronder het gezin het meest tot zijn recht komt.'

Ouderling Didier merkte op dat 'De trends die dagelijks door de media worden gepresenteerd, een intellectuele en politieke ideologie voorstaan die een bedreiging vormen voor de structuur en de waarden van het gezin. Deze trends zullen, als ze niet veranderd worden, leiden tot de ondergang van onze beschaving. Dit was de eerste keer dat een stille internationale meerderheid haar bezorgdheid heeft geuit over de aanvalen op het gezin. De diverse sprekers hebben alle door God gegeven wetten die het gezin versterken, opnieuw bevestigd.'

Ouderling Hafén citeerde Alma 38:12 in zijn toespraak: 'En tracht tevens al uw lusten te beteugelen, opdat gij van liefde vervuld moogt zijn'. Hij legde uit dat 'de gezinswetten traditioneel de menselijke verlangens in toon houden, verwachtingen aan ons stellen en ons in de richting loodsen van liefdevolle lange-termijnrelaties. Zonder die toom

slaan onze verlangens en onze principes op hol, wat zowel het individu als de samenleving schade berokkent.'

Refererend aan de wereldwijde trend die nadruk legt op de autonomie van het kind, merkte ouderling Hafén op dat ofschoon: 'een kind overlaten aan zijn recht op zelfbeschikking' soms de taak van de ouders kan verlichten, het eigenlijk: 'een diepgaande vorm van verwaarlozing' is. Tevens ging hij in op de tolerantie van de samenleving voor homoseksueel gedrag in contrast met de weerstand tegen het homo-huwelijk: 'De meeste mensen voelen intuïtief aan dat als de wet alles bekrachtigt wat zij toereert, we uiteindelijk alles zullen tolereren en niets bekrachtigen behalve tolerantie zelf.' Ouderling Hafén besloot zijn toespraak met de woorden: 'Beteugelde liefde koestert het gezin hartstochtelijk; onbeteugelde hartstocht vernietigt het gezin.'

Lynn Wardle besprak dat er 'in diverse subculturen van de maatschappij veel steun bestaat voor het homo-huwelijk,' vooral in de vermaaksindustrie en in de

academische gemeenschap. Daartegenover staat, aldus broeder Wardle, dat 'het heteroseksuele huwelijk zijn status te danken heeft aan zijn unieke en waardevolle bijdragen aan de staat, de gemeenschap en het individu. Het heteroseksuele huwelijk kreeg die (...) bevoorrechte positie omdat het belangrijk en waardevol is voor de samenleving en de stabiliteit en instandhouding van de staat. (...) De eis het homo-huwelijk te legaliseren, dwingt onze generatie om het belang van het instituut huwelijk nog eens goed onder de loep te nemen.'

Zuster Jack benadrukte: 'Het is hartverwarmend dat zoveel organisaties zich willen inzetten voor de waarden en normen van het gezin. Samen staan we sterk. Ik heb vooral waardering voor de ideeën van de Nicaraguaanse minister van onderwijs: waarheidsliefde uitdragen pleaveit voor kinderen de weg naar zedelijkheid en geluk, en we moeten dat met blijdschap uitdragen, want trieste leraren en ouders kunnen geen waarden overbrengen.' □

## President Hinckley wijdt park en bezoekerscentrum op *Mormon Trail* in

**V**lakbij de plek waar de pioniers in 1846 de Mississippi overstaken, aan het eind van Parley Street, is het Nauvoo Pioneer Memorial Park aangelegd, dat op 18 april jl. is ingewijd door president Gordon B. Hinckley. Onderdeel van het park is een belvédère-achtig optrekje dat onderdak biedt aan het monument 'Exodus to Greatness', een bronzen gedenkplaat die daar in 1978 was geplaatst. Op de binnenmuren van het nieuwe gebouw zijn panelen aangebracht waarop de namen staan van de ongeveer 2000 pioniers die tussen 1846 en 1868 stierven langs de *Mormon Trail*.

Boven de namen staat de volgende tekst: 'Op deze muren staan de namen van hen die stierven voordat hun reis voorbij was. Bovendien zijn er anderen gestorven van wie wij de namen niet hebben, maar die de Heiland bekend zijn.' 'Dat waren mensen die hun overtuiging

gen hoger aansloegen dan hun leven', zei president Hinckley tegen ongeveer 3000 aanwezigen, onder wie de gouverneur van Illinois, Jim Edgar, en senator Laura Kent-Donahue.

Op dezelfde dag wijdde president Hinckley het Mormon Trail Center in het historische Winter Quarters [nu Omaha] in. Hij zei dat 'het prachtige bezoekerscentrum is opgetrokken ter herdenking van degenen die in 1846 en de daaropvolgende jaren Winter Quarters hebben aangedaan.'

De inwijding werd bijgewoond door ongeveer 900 mensen, onder wie de gouverneur van de staat Nebraska, E. Benjamin Nelson.

President Hinckley zei over de pioniers: 'Dat waren geweldige mensen in wier voetstappen wij gaan. Het waren moedige, gelovige mensen, ijverige en talentvol, die hebben volbracht wat ze zich voorgenomen hadden.' □

# Klaske Dallinga ontvangt koninklijke onderscheiding

**Z**uster Klaske Dallinga, lid van de wijk Groningen, heeft op 29 april jl. een koninklijke onderscheiding ontvangen. Zij is onderscheiden in de Orde van Oranje-Nassau. Deze eer viel haar ten deel, omdat zij van 1960 tot 1995 organiste is geweest van de wijk Groningen. Zij kreeg het lintje opgespeld door de burgemeester van haar woonplaats, de heer Lebbink, die haar thuis opzocht. De burgemeester kreeg van broeder Heino Dallinga een exemplaar van het Boek van Mormon uitgereikt en van bisschop Jan Weening de namen 'Lebbink' uit de Internationale Genealogische Index en het Voorouderlijk archief.

Reactie van zuster Dallinga: 'Ik wist van niets en stond dus behoorlijk perplex toen de burgemeester en wethouder opeens in de kamer stonden. De bisschop had mij jaren geleden voorgedragen, maar we hadden er eigenlijk nooit meer iets van gehoord. Mijn man had mij alleen maar gezegd dat we visite kregen. Ik vind het een eer, maar zeg er gelijk bij dat er behalve mij nog zoveel andere broeders en zusters trouw dienen in de kerk.'

Hierna vertelt zuster Dallinga, die haar hele leven al lid is, hoe het pionieren in het Noorden in zijn werk ging. □



FOTO: JAN WEENING

Zuster Dallinga krijgt het lintje opgespeld door de burgemeester van haar woonplaats, de heer Lebbink.

**M**ijn moeder was lid van de kerk sinds ze een kind was doordat haar ouders reeds lid van de kerk waren. Toen ik twaalf jaar werd en de leeftijd had om geen leerling meer te zijn werd ik dadelijk ingezet om les te geven aan de kleintjes in het jeugdwerk. Het was natuurlijk niet officieel met aanstelling en zo, maar toch werd er van me verwacht dat ik het zo goed mogelijk deed. Omdat ik zelf altijd alle lessen had gevolgd en verteltalent had ging dat vrij goed. Dat waren mijn eerste ervaringen met functies in de kerk. Vanaf die tijd ben ik altijd werkzaam geweest in de kerk. Heel goed herinner ik me dat ik les gaf aan jongeren die maar een paar jaar jonger was dan ik zelf. Dat was voor mij

een goede leerschool, want wat de jeugd graag deed was vragen bedenken die moeilijk waren, zodat me dat wel eens erg moeilijk viel om ze te beantwoorden. Wat ik altijd heb ondervonden is dat als ik mijn uiterste best deed, ik door de Heilige Geest geleid werd. In 1953 trouwde ik en ging buiten Groningen op het platteland wonen. Na twee jaar werd onze dochter geboren, zolang deze niet leerplichtig was, nam ik haar mee op huisbezoek en alles wat er verder te doen was. Toen ze op de kleuterschool ging, hoorde ik dat de organiste van de gemeente ging verhuizen naar Den Haag. Orgel spelen had ik altijd graag willen leren, dus nam ik les, ook omdat ik wist dat er verder niemand in de

gemeente kon spelen, en ik vergaderingen zonder muziek meerdere keren meegemaakt had en dat niet inspirerend vond. Met een zangboek onder de arm stapte ik naar een leraar en zei: dit moet ik voor januari leren spelen. Natuurlijk was dat onmogelijk in vier maanden en dat zei hij me onomwonden. Maar in januari 1960 werd ik organiste en mocht op een harmonium [traporgel] spelen. Hard studeren en iedere week één of meerdere liederen erbij leren. Nog herinner ik me dat ik de hele week op een lied, dat toen voor mij erg moeilijk was, had gestudeerd en het werd de zondag aangekondigd en ik kon het spelen. Dat was toch voor mij wel echt pionieren, want ik wist van tevoren niet welke liederen er zouden worden gezongen. De volgende pioniersherinnering is mijn jeugdwerk-thuis. Zodra mijn dochter de jeugdwerkleeftijd had, richtte ik een jeugdwerk-thuis op met buurtkinderen en leeftijdgenootjes van haar. De enige die het niet zo mooi vond was mijn dochter, want zij moest de aandacht van

haar moeder delen met meerdere kinderen en dat was voor haar erg moeilijk. Zelf bedacht ik leuke dingen om met de kinderen te maken. Met de les over de pioniers maakten we van karton een blokhut. We leerden liedjes over de pionierskinderen en andere dingen. Tjonge, wat was ik blij dat ik het orgel kon bespelen om die liedjes te leren, die ik zelf ook nooit had geleerd. Verder was het in die tijd zo dat je alle materialen zelf moest verzorgen en betalen, dus werd je zeer creatief om zo goedkoop mogelijk iets leuk te maken. Met Sinterklaas mijtertjes van rood etalagekarton waar snoep in kon. In de herfst een kartonnen windrad dat ontzettend snel reed in de wind enz. Het volgende pionieren wat we deden was met de jeugd (meisjes) tussen 12 en 18. We straten een heus overlevingsprogramma. Zuster Pen, Lieke Butteling, Rita Sluyter en ik begonnen aan de moeilijke taak om het allemaal officieel op te starten. We hadden een Engels handboek en moesten het aanpassen aan de

Nederlandse mogelijkheden, want alles was afgestemd op Amerika en hier krijg je niet overal de gelegenheid om vuurtjes te maken in de open lucht, nog afgezien van de mogelijkheid om *droog* afvalhout te vinden. We gingen zelf met een tent op stap en probeerden het met kletsnat hout, maar verder dan een goede rookontwikkeling kwamen we niet, we waren koud en nat en zochten een mogelijkheid om toch een maaltijd te bereiden. Dus kwamen we tot de ontdekking dat we niet te streng met dat onderdeel mochten zijn. We leerden zelf de eerste stappen van de eerste hulp bij ongelukken. De verschil ende soorten vuurtjes maken, de weg vinden met behulp van een kompas en de sterren, en we leerden verschillende knopen leggen enz. Toen we allemaal een examen met goed gevolg hadden afgelegd mochten we ons pas echt compleidster noemen. Maar we wisten natuurlijk nog niet hoe het allemaal zou lopen, maar het was een begin dat tot vandaag de dag toch nog voortgang vind. □



FOTO: NETTY STOPPELENSBURG

# Wijk Utrecht bezoekt Frankfurt-tempel

Bisschop Frans Hoencamp

Nadat vorig jaar bekend werd dat de jeugdtempelreis van de ring niet doorging, kwam een van mijn raadgevers, Marcel de Kock, in actie en reserveerde twee data voor doopdiensten voor de jeugd van onze wijk in 1997.

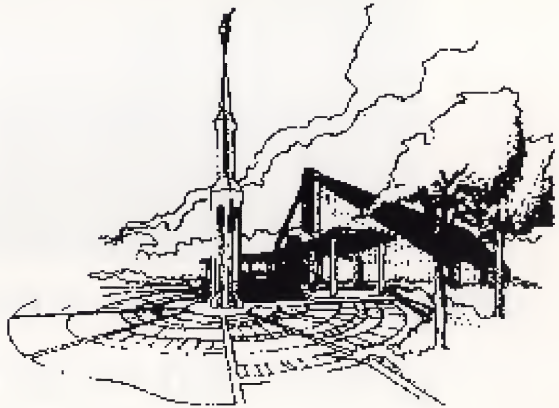
Toen dit werd besproken in de wijkraad opperde onze jeugdwerkpresident, Kristin de Kock-Goudberg, het idee om er een wijkactiviteit van te maken en dus werd zij voorzitter van het wijktempelcomité, samen met onze jongemannenpresident, haar echtgenoot, Ralph de Kock.

In mist, regen en duisternis werd met gevaar voor eigen leven in het Duitse Taunusgebergte gezocht naar een goede jeugdherberg. In Oberreifenberg zag Kristin de hele wijk voor zich in de zon, op een berghelling en daar sprak zij de historische woorden: 'Hier is het!'

Het comité werd uitgebreid met broeder en zuster Mollinet, die een half jaar in Nederland wonen en werken, en de voorzittershamer werd overgedragen aan onze quorumpresident ouderlingen, Henk van Dam.

Men maakte overuren, draaiboeken werden in elkaar gezet, rijschema's gemaakt en de AP/JV bestudeerde nogmaals 'de ijzeren roede' om deze vervolgens te vertalen in een ochtendvullend programma voor het jeugdwerk. Er kwamen in de ZHV- en quorumvergaderingen extra PC's te staan om eigen namen te verwerken en er werd een puzzeltocht rond de tempel uitgezet. Sommigen bereiden zich voor op hun eigen begiftiging. Kortom: de hele wijk was druk bezig zich voor te bereiden op de tempelreis en zo stonden er op 1 mei om half tien 's ochtends 73 mannen, vrouwen en kinderen op het parkeerterrein van de kerk, klaar voor vertrek naar de tempel.

De eerste avond bij de tempel konden we genieten van een haardvuuravond, ieder in zijn eigen leeftijdsgroep. De jeugdwerkkinderen hadden een meer actieve avond, de AP/JV besprak met zuster Siegfried van der Put, dat het



belangrijkste van het bezoek aan de tempel is de instelling waarmee je gaat en de geest die je daardoor mee naar huis neemt. De volwassenen hadden een opbouwende avond met broeder Cornelis van der Put.

Op 2 mei moesten de eersten uiteraard al vroeg op pad naar de tempel. De AP/JV ontfermde zich over de jeugdwerkkinderen zodat ook alle moeders naar de tempel konden gaan. Intussen draaide ons eigen tempelrooster in volle gang - dank aan de verschillende tempelwerkers uit de ring die speciaal voor ons naar Friedrichsdorf waren gekomen! 's Middags ging de AP/JV naar de tempel voor hun eerste doopdienst, waarin meer dan 400 plaatsvervangende dopen werden verricht.

Na een heerlijke maaltijd, verzorgd door de enige kok die geen muts nodig heeft maar wel een kroontje verdient: Bill Pieplenbosch, maakten wij tijdens een heel bijzondere wijkgezinsavond kennis met de familiegeschiedenis van de familie Mollinet voor wier voorouders wij heel veel werk hebben kunnen doen. 3 mei: opstaan vóór 6 uur blijft tegen het woord van wijsheid, meent de helft van de wijk (ikzelf ook) en het was dus een zware dobber om én de jeugdherberg op

te ruimen én de auto's in te pakken én voor 8 uur in de tempel te zijn.

Bij en rond de tempel maakten de jeugdwerkkinderen kennis met de tempel, de boom des levens (n.a.v. het mooie glas in lood), het dopen voor de doden en het belang van de tempel. De AP/JV liet zich weer meer dan 400 keer dopen en de volwassenen deden weer verschillende diensten. De lunch voor de wijk werd verzorgd door de oudste kinderen van het jeugdwerk: pannenkoeken!!

Het was een bijzondere, opbouwende, hartverwarmende ervaring om met 92 procent van de wijk naar de tempel te gaan. Eén van de doelen was het bevorderen van de eenheid, maar een zuster zei heel terecht: 'Dit was alleen mogelijk omdat we als basis zo'n goede eenheid hebben.'

Het hoofddoel was natuurlijk de tempel, jong en oud hebben ervan genoten. Verschillende jongeren (jeugdwerk en AP/JV) hebben de tempel in hun hart gesloten en zich tot doel gesteld terug te keren om hun verbonden te sluiten. Wij hopen en bidden dat de vlam van de tempel, die deze dagen bij ons allemaal is ontvlamd, bij ons mag blijven branden als motivatie voor ons zelf en als licht voor de mensen om ons heen. □



FOTO: G. RONALD PAUSTING, BRUCE COLEMAN, INC.

# Jeugdwerk van Antwerpen 1 geniet van vossenjacht

Louise Kempenaers

Op 12 februari hiielden we een 'vossenjacht'. Verschillende volwassenen waren vossen. Ze zagen er allemaal heel leuk uit. We hadden een baby, indiaanse vrouw, bruidje, clown, punker, heks, en een fee. In Wijnegem is een heel groot overdekt winkelcentrum en daar werden de vossen uitgezet. De locatie was heel goed gekozen, want het weer was guur die dag en het is daar echt een heel zoek. De jeugdwerkkinderen gingen dus onder leiding van volwassenen zoeken. Een heel geloop. Als ze een vos gevonden hadden, kregen ze van hen een opdracht om uit te voeren. Het Jeugdwerkthema was die maand: goede dingen kiezen. Bij de ene vos kregen ze bv. de opdracht om een leuk cadeautje te kopen en het aan een kind te geven die daar rondliep, weer bij een andere moesten ze een tulp aan een voorbijganger schenken. We hebben er een hele leuke middag mee gehad, en ook het winkelend publiek en winkeliers reageerden enthousiast. □

Een van de vossen.



FOTOGEMEENTANTWERPEN1

# DE KINDERSTER

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

AUGUSTUS 1997



# GROTE STAD IN AANBOUW

Sherrie Johnson



In de winter van 1838–39 zat Joseph Smith in de gevangenis in Liberty doordat er leugens waren verteld. Duizenden heiligen der laatste dagen werden gedwongen hun huis in Missouri achter te laten. Toen de kerkleiders hoorden dat de inwoners van westelijk Illinois de heiligen wilden helpen, gaven ze de leden van de kerk de raad daarheen te trekken. Velen gingen in en om het plaatsje Quincy wonen.

De kerkleiders schreven een brief naar Joseph Smith met de vraag of ze in Illinois en Iowa grond moesten aankopen zodat de heiligen bij elkaar konden blijven, of dat ze zich beter konden verspreiden. Joseph gaf ze de opdracht een begin te maken met de aankoop van land in één gebied. Toen Joseph een maand later uit de gevangenis kwam, reisde hij naar Quincy om te helpen.

Al gauw werd er in en om

Commerce (Illinois) land gekocht. De profeet ging met zijn gezin in een van de weinige huizen in Commerce wonen. Hij gaf de nieuwe stad die ze gingen bouwen de naam Nauvoo, een Hebreeuws woord dat 'prachtige plaats' betekent.

Voordat er huizen gebouwd konden worden, moesten de heiligen het struikgewas weghakken en geulen graven om het moeraswater weg te laten lopen. Helaas wisten ze niets van de gevaarlijke ziekten die de lastige muskieten veroorzaakten. Veel arbeiders kregen malaria. Het duurde niet lang voor er honderden mensen in Nauvoo en langs de Mississippi in Montrose (Iowa) doodziek werden. Velen lagen op sterven.

Een tijdlang zorgden Joseph en Emma Smith voor de zieken, maar toen werd Joseph zelf ook ziek. Enkele dagen lang maakte de ziekte hem heel zwak. Maar op 22 juli 1839 fluisterde de Geest des Heren Joseph in om op te staan en de anderen te helpen. Hij gaf daar gehoor aan en zegende eerst de zieken in zijn eigen huis en toen de mensen in het tentenkamp rond zijn huis. Toen ging hij naar de rivier, waar nog veel meer mensen lagen die te ziek waren om in beweging te komen.

Ouderling Heber C. Kimball en anderen staken toen met de profeet de rivier over naar Montrose, waar ze de zieken bezochten en hen met de



ILLUSTRATOK ROBERT T. BARRIETT

macht van het priesterschap genazen. Toen Joseph bij het huis van Elijah Fordham kwam, was deze bewusteloos en bijna dood. Joseph pakte broeder Fordhams hand vast en zei: 'Broeder Fordham, ken je me niet meer?' Er kwam eerst geen reactie. Joseph herhaalde zijn vraag en Elijah fluisterde: 'Ja!'

Joseph zei: 'Heb je niet het geloof om genezen te worden?'

Elijah antwoordde: 'Ik ben bang dat het te laat is.'

Toen vroeg Joseph: 'Geloof je dat Jezus de Christus is?'

'Ja, dat geloof ik, broeder Joseph,' zei Elijah.



**‘Joseph Smith, de profeet en ziener des Heren, heeft, Jezus alleen uitgezondert, meer voor de zaligheid des mensen in deze wereld gedaan dan enig ander persoon, die ooit op aarde heeft geleefd’ (Leer en Verbonden 135:3).**

samenkomst bij de bosjes. Daar predikte hij tot hen over het Boek van Mormon en de beloften daarin.

Toen de profeet was uitgesproken, zei opperhoofd Keokuk: ‘Je bent een bijzondere en goede man. (...) We willen ophouden met vechten en doen wat je in je goede boodschap hebt gezegd.’\*\*

Het duurde niet lang voordat Nauvoo een welvarende stad was, een prachtige plaats die haar naam eer aandeed. Er volgden enkele jaren van vreugd en voorspoed. Maar helaas duurde de vrede weer niet lang.

Op 27 juni 1844 werden Joseph en zijn broer Hyrum in de gevangenis van Carthage vermoord. De volgende ochtend werden hun lichamen in twee wagens naar Nauvoo gered. Het was de treurigste dag in het bestaan van Nauvoo of de kerk.

Vele anti-mormonen dachten dat nu Joseph dood was de kerk vlug in elkaar zou storten, maar dat was niet zo. In plaats daarvan, bleef de kerk groeien. Wat de bendes niet begrepen was dat het geloof van de heiligen veel sterker was dan hun angst. □

Toen zei de profeet Joseph met luide stem: ‘Elijah, ik gebied je in de naam van Jezus van Nazareth om op te staan en te genezen!’

Elijah Fordham stond van zijn bed op en was genezen!

Over deze wonderbaarlijke genezing zei Wilford Woodruff: ‘De woorden van de profeet waren niet die van een mens, maar als de stem van God. Het leek wel alsof het huis op zijn grondvesten stond te schudden.’

Toen de mensen weer beter waren, bouwden ze verder aan hun prachtige stad in een bocht van de Mississippi en bouwden ze in de omgeving vele andere dorpjes. Al gauw had Nauvoo

vele winkels en bedrijven. Er werden gildes\* en scholen en zelfs een universiteit opgericht. Ook werden er toneelstukken opgevoerd en dans-avonden en feestelijke bijeenkomsten georganiseerd. De kerkdiensten werden gehouden bij een groepje bomen waar duizenden mensen bij elkaar kwamen om naar de profeet en anderen te luisteren.

Op een dag kreeg de profeet bezoek van opperhoofd Keokuk en ongeveer honderd hoofdmannen, krijgers en hun gezinnen van de indianenstammen Sac en Fox. Samen met een fanfarekorps begeleidde Joseph hen naar de plaats van

\* Vereniging van burgers van een stad die hetzelfde beroep of bedrijf uitoefenden.

\*\* *History of de Church*, 4:401–2. Alle andere informatie en citaten uit *Church history in the Fulness of Times*, 213–19, 240–49, 263, 280–84.



# JESSICA,

## H E T B O E K V A

Laraine Whitear

**B**roeder Law woont al 36 jaar in ons stadje, waarin vooral veel heiligen der laatste dagen wonen. Sinds zijn vrouw 13 jaar geleden is gestorven, woont hij alleen. Hij is een vriendelijke man en een goede buur. Om zijn huis had hij een grote tuin met wilde gele rozen, en het was erg moeilijk om contact met hem te krijgen.

Hij was geen lid van de kerk. Hoewel de leden van de wijk hem vaak vriendschappelijk de hand toestaken en hem uitnodigden mee te doen aan de activiteiten van de kerk, zei hij steevast beleefd maar beslist nee.

De kinderen in de buurt waren altijd al gek op hem, maar een paar jaar geleden begon er een bijzondere vriendschap tussen hem en de 9-jarige Jessica, die aan de overkant van de straat woont.

Ze vond het maar niks dat hij zoveel alleen zat, en daarom ging ze vaak bij hem langs. Op een dag zag ze een exemplaar van het Boek van Mormon op zijn boekenplank staan. Zendingen hadden het een paar jaar daarvoor bij hem achtergelaten. Jessica pakte het en zei dat ze hem een paar van haar lievelingsteksten ging voorlezen.

Broeder Law vond het wel grappig en luisterde eerst alleen maar om Jessica een plezier te doen. Maar toen begon de geest van dat geweldige boek zijn hart te verwarmen. Hij ging ernaar uitzien dat ze hem kwam voorlezen.

Vroeger waren de zendingen bij hem aan de deur geweest. Hij had ze toen beleefd gezegd dat hij niet geïnteresseerd was. Maar niet lang nadat Jessica met



# N M O R M O N E N BROEDER LAW



ILLUSTRATOR: DENISE KIRBY; FOTOGRAAF: CRAIG DIMOND

voorlezen was begonnen, kwamen de zendingen weer. Dit keer luisterde hij!

Jessica's vriendin, Kristin, nodigde hem uit om met de rest van het gezin mee naar de kerk te gaan. Maar toen het zondag werd zei hij haar dat hij geen nette kleren had en zich niet zo goed voelde.

De zondag daarop nodigde Jessica hem uit om met hen mee naar de kerk te gaan. Toen hij weer het excuus van de kleding wilde aanvoeren, zei Jessica: 'U mag een van papa's overhemden aan.'

Broeder Law grinnikte: de overhemden van Jessica's vader waren een paar maten groter dan die van hem.

Maar Jessica was niet van plan het erbij te laten zitten en vertelde het probleem aan haar moeder. De volgende week gaf Jessica broeder Law een vroeg kerstcadeau: een nieuw wit overhemd. Zijn excuses begonnen zo langzamerhand op te raken, maar hij probeerde het nog één keer door tegen Jessica te zeggen dat hij geen nette broek had. Ze antwoordde eenvoudigweg: 'O, het maakt niet uit wat voor broek u draagt. Als er maar geen verf op zit.'

Hij had ook geen stropdas, maar Jessica's vader leende hem er direct een. Broeder Law had geen excuses meer en beloofde met de rest van het gezin mee naar de kerk te gaan. Na 71 jaar geen kerk van binnen te hebben gezien, was broeder Law erg zenuwachtig. Maar eenmaal in de kapel voelde hij zich prettig en op zijn gemak.

Het volgende obstakel kwam toen de zendingen hem

over de doop aanspraken. Hij had voor zichzelf uitgemaakt dat de kerk een gezinskerk was en dat er voor hem eigenlijk geen plaats was.

De volgende zondag legde een van de ZHV-zusters tijdens de wijkconferentie in haar toespraak uit hoe wij allemaal broeders en zusters in het evangelie zijn. Haar woorden troffen zijn hart diep, en hij besefte dat hij echt bij het wijk-'gezin' kon horen. Trouwens, zo redeneerde hij, alle kinderen in de buurt noemden hem toch al opa of broeder Law.

Dit verhaal heeft een *happy end*, of begin. Op 10 april 1994 werd hij lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Als je nu naar broeder Law kijkt zie je hem letterlijk van binnenuit stralen. □



DEL PARSON, VERHALEN IN GALILEA

## OP JEZUS GAAN LIJKEN

**D**e Ster wil graag horen hoe jij hebt geprobeerd om op de Heiland te lijken. Maak het artikel niet langer dan drie bladzijden (dubbele regelafstand, getypt of geschreven). Een ouder iemand kan je helpen met het schrijven. Doe er een foto van jezelf bij en vermeld je naam, leeftijd, adres, telefoonnummer, wijk/gemeente en ring/district.

Stuur je artikel naar: Trying to Be Like Jesus, International Magazines, 25<sup>th</sup> Floor, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA.



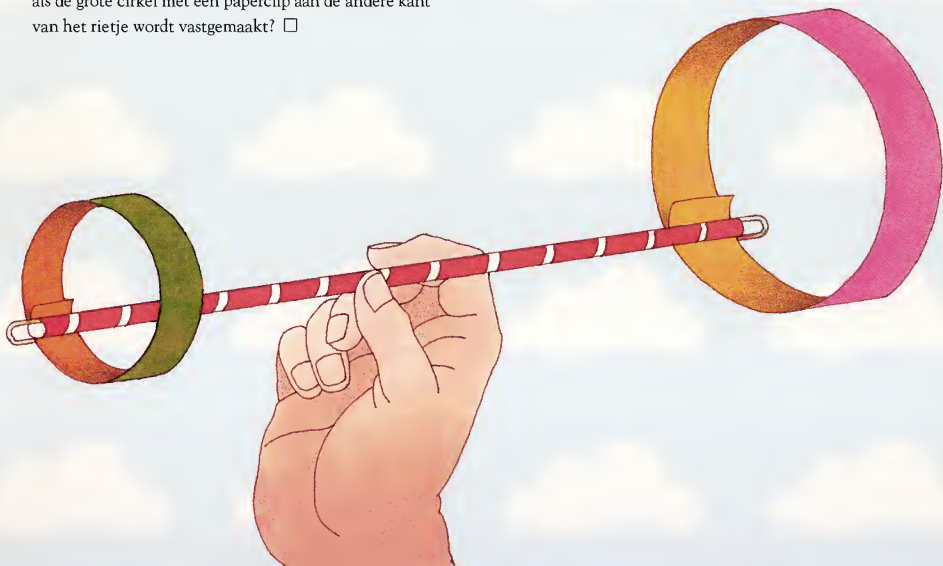


VEEL PLEZIER!

# ZWEEFVLIEGTUIGJES MAKEN

**O**m dit zweefvliegtuigje te maken heb je nodig: schaar, gekleurd, dik papier, een liniaal, een potlood, kleurpotloden of stiften, twee paperclips, een rietje en lijm.

1. Knip twee strookjes papier:  $4 \times 28$  cm en  $2 \times 28$  cm. Versier ze met je kleurpotloden of stiften.
2. Maak van de brede strook een cirkel en zet deze met een paperclip aan het uiteinde van het rietje vast (zie tekening).
3. Vouw de dunne strook papier in tweeën, dan krijg je een strook van  $2 \times 14$  cm. Vouw er een cirkel van en plak de uiteinden vast, en zet deze met een paperclip aan dezelfde kant aan het andere uiteinde van het rietje vast (zie tekening).
4. Gooi het zweefvliegtuigje zachtjes met de kleine cirkel naar de voorkant. Hou met je familie of vrienden een wedstrijd om te kijken wie hem het verste kan gooien. Je kunt de grote cirkel ook groter of kleiner maken. Wat gebeurt er dan? Wat gebeurt er als de grote cirkel met een paperclip aan de andere kant van het rietje wordt vastgemaakt?



# HELDEN EN HELDINNEN

Karen Ashton

**'En Moroni was een sterk en machtig man; hij was een man van volmaakt verstand; (...) een man, wiens hart was vervuld van dankbaarheid jegens zijn God (...) en hij was een man, die standvastig was in het geloof van Christus' (Alma 48:11-13).**



Heb jij een held of heldin tegen wie je opkijkt?

Een held is een jongen of man die heeft laten zien dat hij erg moedig of knap is en dat hij een nobel en christelijk karakter heeft. Een heldin is een meisje of vrouw met diezelfde eigenschappen.

We vinden iemand een held of heldin omdat we net als hem of haar willen zijn. Het is belangrijk dat we helden en heldinnen kiezen die goede mensen zijn die proberen volgens het evangelie te leven. Als we het voorbeeld van een goede held of heldin volgen, kan dat ons helpen ook voor het goede te kiezen.

Vaak zijn ouders onze helden en heldinnen. Ze houden van ons en voeden ons op. Ze leren ons het verschil tussen goed en kwaad. Naast de gewone, alledaagse dingen voor het gezin brengen ouders vaak offers die grote moed en veel geloof vereisen. We kunnen naar onze ouders kijken en proberen om de goede dingen te doen die we hen zien doen.

Onze hemelse Vader heeft hedendaagse profeten gekozen om ons te leiden en te helpen. Ze volgen Jezus Christus en onderhouden de geboden. Door hun leven laten ze ons zien wat het betekent om het goede te kiezen. De profeten kunnen voor ons helden zijn.

In de Schriften zijn er vele helden en heldinnen. Als we over ze lezen, gaan we de moed, het geloof en de gehoorzaamheid bewonderen van hen die de Heer vroeger gediend hebben. We willen net als hen zijn.

Wat een zegen is het voorbeeld van rechtvaardige leiders en leerkrachten die van de Heer houden en een getuigenis van het evangelie hebben. Ook zij kunnen onze helden en heldinnen zijn.

Jezus Christus is ons grootste voorbeeld. Altijd was Hij zijn hemelse Vader gehoorzaam. Zijn leven was een en al

liefde en opoffering voor anderen. Wij willen net als Jezus Christus zijn.

## Instructies

Kies je helden en heldinnen door te denken aan goede mensen op wie jij wilt lijken. Kleur de poster 'Mijn helden en heldinnen' zorgvuldig in. Verzamel foto's van je helden en heldinnen en plak ze op de poster, of teken ze. Schrijf hun naam onder hun afbeelding. Hang de poster op een zodanige plaats dat je eraan herinnerd wordt hun voorbeeld te volgen.

## Ideeën voor de participatieperiode

1. *Leg uit dat de hele geschiedenis door God door middel van profeten tot zijn kinderen heeft gesproken (zie Amos 3:7). Speel een spel met de kinderen door te vragen welke profeet bij welk verhaal uit de Bijbel hoort. (Bijvoorbeeld: welke profeet heeft de Heiland in de Jordaan gedoopt?) Dan kun je vragen welke profeet uit het Boek van Mormon bij welk verhaal hoort. Dan kunt u hetzelfde spel spelen voor de hedendaagse profeten.*

2. *Informeer (van tevoren) bij de leden van uw bisschaps/gemeentepresidium naar hun favoriete tekst uit de Schriften, herinneringen, boeken, plaatsen, kleuren, sporten, hobby's, eten, dieren enzovoort. Vraag ze ook naar dingen die ze niet leuk vinden. Stel de leden van de bisschaps/het gemeentepresidium aan de kinderen voor en speel een spel door vragen te stellen als: 'Welk lid van de bisschaps vindt het eerste visioen zijn lievelingsverhaal uit de Schriften?' Laat de kinderen naar de antwoorden raden.*

3. *Zing het eerste vers van 'Ik ben een kind van God' (lofzang 195). Vraag wat onze hemelse Vader ons volgens het liedje heeft gegeven (een thuis met ouders). Laat elke klas een lijst maken van manieren waarop ouders hun kinderen helpen.*

4. *Nodig een paar volwassenen uit om te vertellen over de goede helden en heldinnen die zij hadden toen zij nog jong waren. Vraag ze om te vertellen hoe zij door hun helden en heldinnen ten goede zijn beïnvloed en hoe ze geholpen werden om het goede te kiezen. □*

# Mijn helden en heldinnen



# FIETSLES

VERHAAL

ILLUSTRATOR SHALINA MOONEY KAWASAKI  
Alma J. Yates



W il je meerijden naar huis, Brent?' vroeg Cornee me toen we het voetbalveld aftiepen. 'Mijn fiets staat hier, je kan meerijden.'

'Da's goed. Als je wilt kan ik een stukje trappen.'

Cornees fiets stond met een ketting vast aan een pilaar van de tribune. Een paar meter verderop lag nog een fiets in de modder. Het was een van de mooiste fietsen die ik ooit had gezien.

'Ik vraag me af van wie die fiets is', mompelde ik.

'Die is van Derk', momperde Cornee en schudde vol afkeer zijn hoofd.

'Zijn vader heeft die vorige maand voor hem gekocht. Derk heeft 'm hier gewoon voor de wedstrijd neergekwakt. Ik zag hem met TJ weglopen. Als ik zo'n fiets had, zou ik die echt niet als een hoop schroot in de modder laten rondslingeren.'

Ik keek weer naar de fiets. Hij was prachtig geel en zwart gespoten. Ik pakte de handvaten en zette de fiets overeind. Even keek ik er bewonderend naar; toen zwaaide ik mijn been over het zadel en ging even zitten.

Ik keek om me heen. We waren daar de enigen. Ik pakte de handvaten vast en boog me voorover, alsof ik als een speer over de weg vloog. Toen ging ik weer rechtop zitten en zij tegen Cornee: 'Ik rijd erop naar huis.'

'Hè?'

'Derk woont maar een paar straten verderop. Ik breng hem wel bij hem langs op weg naar huis. Hij zal me dankbaar zijn. Kom op, we gaan.'

Cornee en ik waren van plan geweest direct naar huis te gaan, maar onderweg kwamen we langs de bouwkeet voor een nieuw winkelcentrum. Er was zwaar materiaal aangevoerd en overal waren enorme bergen modder en zand. Het was een te gekke plaats om te crossen.

Er was niemand van de werklui te zien.

We hadden eigenlijk maar vijf minuten willen blijven,

maar toen we eenmaal aan de gang gingen kon ik er niet mee ophouden.

'Ik neem die grote berg daar in het midden, waar ze met de fundering bezig zijn', riep ik naar Cornee.

'Je rijdt jezelf dood, man. Het is veel te steil', riep hij terug.

'Nee hoor, op deze fiets is het een makkie!'

Maar van boven leek het allemaal hoger en steiler dan van beneden. Toen ik naar Cornee keek, die van beneden met een bezorgde blik naar boven keek, durfde ik bijna niet meer. Maar het had me veel moeite gekost om daar boven te komen, en Cornee stond te kijken, dus ik besloot het erop te wagen.

Ik haalde diep adem, en zette af. Meteen wou ik dat ik dat niet had gedaan. Derks fiets schoot als een pijl uit een boog de heuvel af. Het ding stuiterte en vloog alle kanten op, en ik kon er nauwelijks opblijven.

Ongeveer halverwege de berg verloor ik m'n evenwicht en ging ik onderuit. Ik vloog de ene kant op, de fiets de andere. Alles was een tellende, draaiende waas. Ik smakte tegen een rotsblok aan de voet van de berg.

'Alles goed, Brent?' Cornee knield met een lijkbleek gezicht naast me neer.

Ik kreunde en probeerde te gaan zitten. Ik voelde een scherpe pijn in m'n rechterknie. Toen ik probeerde te praten, voelde ik aarde en zand tussen mijn tanden knarsen.

'M'n been doet echt pijn', kermde ik.

Toen ik overeind was gekomen en wat had rondgelopen, voelde ik me wat beter, hoewel m'n knie nog flink klopte. Ik trok mijn broekspijp op en ontdekte een schram. Het bloedde een beetje, maar dat viel wel mee.

'Het gaat allemaal wel', zei ik uiteindelijk.

'Waar is Derks fiets?'

De fiets lag naast een berg ijzeren kabels. Ik zag direct dat hij flink beschadigd was. Ik zette hem overeind. De handvaten waren helemaal verbogen.

Cornee en ik kregen de handvaten wel recht, maar

terwijl we daarmee bezig waren zagen we dat er twee spaken in het voorwiel kapot waren en er zat een slag in het wiel. Aan de zijkant van de band zat een klein scheurtje. Ik voelde me misselijk worden.

‘Wat ga je doen?’ vroeg Cornee.

Langzaam schudde ik m'n hoofd en ik wenste dat ik Derks fiets nooit had gezien.

‘Misschien kunnen we het maken’, zei ik hoopvol.

Cornee keek nog eens goed naar het voorwiel en schudde zijn hoofd.

‘Die zit echt in de prak, Brent.’

‘Maar hij had die fiets daar helemaal niet op de grond moeten laten liggen’, zei ik in een poging Derk de schuld van het ongeluk te geven.

‘Hij mag blij zijn dat hij niet door zomaar iemand gestolen is. Ik breng de fiets naar het voetbalveld terug. Daar kan hij hem oppikken – als hij hem nog wil. Hé, misschien vergeet hij zelfs wel dat hij daar lag.’

Thuis vertelde ik niemand iets over mijn ongeluk. Ik deed mijn best om niet te strompelen. Maar elke keer dat ik een stap deed en de pijn voelde, moest ik denken aan wat ik met Derks fiets had gedaan. Ik probeerde te geloven dat het zijn eigen schuld was om die fiets daar te laten, maar het schuldgevoel ging daarmee niet weg.

De volgende dag hoorde ik voor het jeugdwerk begon Derk met een paar jongens praten.

‘Iemand heeft m'n fiets gemold’, klaagde hij.

‘Ik had hem bij het veld gelaten, en iemand heeft hem in de prak gereden.’

‘Waarom heb je hem dan bij het veld gelaten?’ vroeg Tyson.

‘Ik had hem vergeten; vergeet jij nooit wat?’

‘Ik zou m'n nieuwe fiets nooit vergeten. Als ik dat deed, zou dat de laatste keer zijn dat m'n vader iets voor me kocht.’

‘Nou, als ik er ooit achter kom wie het gedaan heeft,’ mopperde Derk boos, ‘dan krijgt hij van mij een knal op zijn neus.’



Ik keek naar Cornee. Hij keek de andere kant op en liep de gang in naar zijn klaslokaal. Ik probeerde hem ongezien te volgen.

Ik kon mijn hoofd niet echt bij de jeugdwerkles houden, en toen de avondmaaldienst begon, probeerde ik de gedachte aan Derk en zijn fiets uit mijn hoofd te krijgen. Maar terwijl de priesters bezig waren het avondmaal klaar te

maken, moest ik denken aan de gezinsavondles die mama had gegeven. Ze had over het avondmaal verteld en gezegd dat we het waardig moesten zijn om eraan deel te nemen. Als we dat niet waren, was dat een belediging voor Jezus.

Tot die zondag was het avondmaal gewoon iets wat bij de zondag hoorde. Het was gewoon brood en water dat door de diakenen werd rondgebracht. Maar die ochtend bleef ik maar denken aan die kapotte fiets, en ik wist dat ik niet waardig was om aan het avondmaal deel te nemen; niet tot ik het weer met Derk had goedgeemaakt.

Ik boog mijn hoofd en schaamde me verschrikkelijk. Mijn hemelse Vader wist wel van de fiets af, en ik wist ook dat ik geen brood en water kon nemen en mijn verbond met Hem hernieuwen en net doen alsof ik Derks fiets niet had gepakt en kapotgemaakt.

Toen mama de broodschaal aan me doorgaf, wilde ik een stukje pakken. Toen kwam dat misselijke gevoel nog veel sterker terug. Ik trok mijn hand terug. Zonder naar mama te kijken schudde ik langzaam mijn hoofd en staarde naar mijn handen. Toen een paar minuten later het water kwam, schudde ik mijn hoofd weer.

Het gekke was dat zodra het avondmaal voorbij was en de diakenen en priesters weer bij hun ouders gingen zitten, ik me beter voelde. Ik voelde me nog niet echt goed over wat ik met Derks fiets had gedaan, maar ik was blij dat ik de moed had gehad om niet Jezus te beledigen door van het avondmaal te nemen om maar te voorkomen dat de mensen gek naar me zouden kijken. Ik besefte ook dat ik Derk moest gaan vertellen wat er was gebeurd.

Toen we na de dienst naar huis liepen, kwam ik als eerste bij ons huis aan. Ik ging niet eerst naar binnen om me om te kleden maar ik liep direct door naar de garage, pakte mijn fiets en reed naar Derks huis.

M'n hand beefde een beetje toen ik aanbelde. Zuster Bekker deed open.

'Is Derk thuis?' vroeg ik zenuwachtig.

'Ja hoor, Brent', zei ze vriendelijk.

'Kom maar binnen.'

'Ik moet hier buiten wat tegen 'm zeggen.'

Even later kwam Derk naar buiten.

'Hé, wat is er?'

'Hoi Derk.' Ik draaide me om en knikte naar mijn fiets.

'Ik heb mijn fiets voor je meegenomen.'

'O, je hebt gehoord dat de mijne in de prak is gereden.

Niet te geloven dat iemand dat kan doen met de fiets van een ander.'

'Nou', slikte ik en ik stak m'n handen in m'n zakken.

'Ik dacht dat je de mijne wel kon gebruiken tot de jouwe gemaakt is.'

Hij keek even naar mij, naar m'n fiets en toen weer naar mij.

'Dat hoeft je niet te doen, Brent.' Hij klonk verbaasd en oprecht.

'Da's echt wel aardig van je. Bedankt, hé!'

Ik schudde m'n hoofd en keek naar de grond.

'Nee Derk, ik ben helemaal niet zo aardig. Ik wou dat ik dat was. Weet je, ik' – ik slikte en likte even mijn lippen – 'ik ben 't die je nieuwe fiets in de prak heeft gereden.'

Ik keek op. Derk staarde me aan. Hij was niet boos, alleen maar verbouwereerd.

'Ik wilde 'm bij je thuis brengen. Ik zag 'm bij het veld liggen en dacht dat ik hem wel hier naar toe kon rijden – je weet wel, om jou een plezier te doen.' Ik sprak snel en heftig, ik wilde het uitleggen voordat hij me een knal op mijn neus ging geven.



'Toen kwam ik bij die bouwplaats voor dat nieuwe winkelcentrum, en ik ging over die bergen aarde rijden. Het was echt niet de bedoeling om je fiets te mollen.'

Ik vertelde hem alles. Ik liet hem zelfs de schram op mijn knie zien om te bewijzen dat ik niet loog. Derk zei niet veel, hij luisterde alleen maar.

'Daarom heb ik je m'n fiets gebracht', zei ik treurig.

'Ik zal de reparatie van je fiets betalen, maar het zal wel even duren voor ik dat geld bij elkaar heb verdiend. Ik dacht dat je tot die tijd wel een andere fiets nodig zou hebben. Het is wel niet zo'n goede als de jouwe, maar het rijdt. Het spijt me, Derk. Ik vind het heel erg dat het zo is gelopen.'

Derk liep naar mijn fiets en bekeek hem eens goed.

'Ik zou het zelfs begrijpen als je me een knal op m'n neus gaf', mompelde ik.

Hij haalde zijn schouders op.

'Nee, ik ben van gedachten veranderd.' Hij tikte me tegen m'n arm.

'Ik vind het toch wel erg aardig van je. De meeste jongens hadden het me nooit verteld.'

Nou, het spijt me echt. En ik zal het ook goedmaken.'

Ik draaide me om en liep naar de straat en liet mijn fiets bij hem achter.

'Hé Brent', riep hij me na. Ik stopte en draaide me om.

'Heb je zin om morgen na school een balletje te trappen?'

Ik aarzelde even en glimlachte.

'Ja, leuk.'

Op weg naar huis glimlachte ik van binnen en buiten. Dat misselijke gevoel diep van binnen was weg, en ik wist dat ik de volgende zondag aan het avondmaal kon deelnemen, en dat ik het fijn zou vinden. □

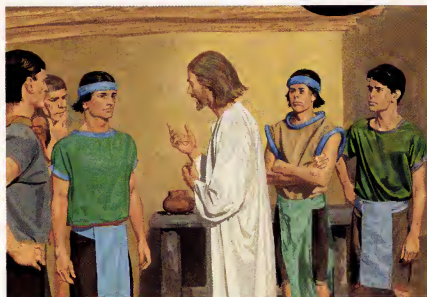




## JEZUS CHRISTUS ZEGENDE ZIJN DISCIPELEN



Toen op een dag de discipelen samen vastten en baden, kwam Jezus Christus bij hen. 3 Nephi 27:1-2



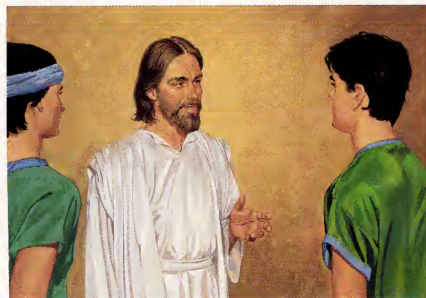
Toen de discipelen Hem vroegen hoe de kerk moest heten, zei Hij dat ze naar Hem genoemd moest worden omdat het zijn kerk was. 3 Nephi 27:3, 7-8



Jezus legde zijn discipelen uit dat onze hemelse Vader Hem naar de aarde had gestuurd zodat Hij zijn leven voor alle mensen kon geven. 3 Nephi 27:14-15



Hij zei dat iedereen die zich bekeert, in zijn naam wordt gedoopt en de geboden onderhoudt, zonder schuld voor onze hemelse Vader zal zijn. 3 Nephi 27:16



De Heiland zei zijn discipelen dat ze moesten doen wat ze Hem hadden zien doen. Hij had hun het voorbeeld gegeven. 3 Nephi 27:21



Hij zei ze ook om op te schrijven wat ze hadden gezien en gehoord zodat anderen het ook zouden kunnen weten. 3 Nephi 27:23–25



Jezus vroeg zijn discipelen wat ze graag van Hem wilden. Negen van hen wilden na hun leven op deze aarde bij Hem komen. 3 Nephi 28:1–2



Jezus beloofde hun dat als ze 72 jaar oud waren, ze bij Hem in de hemel mochten komen. 3 Nephi 28:3



De andere drie discipelen durfden het niet te vragen, maar Jezus wist dat ze op aarde wilden blijven om de mensen tot zijn wederkomst te helpen. 3 Nephi 28:4–6,9



De Heiland beloofde hen dat ze geen pijn zouden hebben, of dood zouden gaan, maar dat ze zedingswerk zouden doen tot Hij weer terugkwam. 3 Nephi 28:7–9



Jezus raakte de negen discipelen aan, maar niet de drie die op aarde zouden blijven. Toen ging hij weg. 3 Nephi 28:12



De drie discipelen werden in de hemel opgenomen. Ze zagen en hoorden vele prachtige dingen. 3 Nephi 28:13



Hun lichaam werd veranderd zodat ze niet zouden sterven en de dingen van God beter zouden kunnen begrijpen. 3 Nephi 28:15



De drie discipelen keerden naar de aarde terug. Ze reisden door het land en predikten en doopten. 3 Nephi 28:16–18



Slechte Nephieten probeerden de discipelen te doden door ze in de gevangenis of in een diepe put te gooien, maar door de macht van God ontsnapten ze. 3 Nephi 28:19–20



Als ze in een oven of een kuil met wilde dieren werden gegooid, werden ze ook door Gods macht beschermd. 3 Nephi 28:21–22



De drie discipelen bleven het evangelie van Jezus Christus aan de Nephieten prediken; en nu nog steeds prediken ze zijn evangelie aan de mensen. 3 Nephi 28:23, 27–29 □



FOTO: RING APeldoorn

## Vriendschapsdag ring Apeldoorn staat in teken van pioniers

Nicolette Steinvoorde

De vriendschapsdag van de ZHV is in de ring Apeldoorn een begrip, dat staat voor spiritualiteit, ontspanning, lekker eten en vooral veel gezelligheid. Ook dit jaar kwam, wat dat betreft, iedereen ruimschoots aan zijn trekken. Met het thema 'Geloof bij elke voetstap' keken zuster Pen en broeder Dallinga terug op het prille begin als lid van de kerk in Nederland. Ook zij waren pioniers in hun tijd.

Daarna vertelde zuster August, tweede raadgeefster in het ZHV-presidium van de ring, enige bijzonderheden over de segolelie (symbool van de ZHV).

En toen was het tijd voor de maaltijd. Overal vormden zich gezellige groepjes rond de welgedekte tafels en er werd van de diverse schotels genoten. Met hapjes en praatjes ging de tijd snel. De modeshow was al gauw aan de orde.

In deze parade van creativiteit, die gepresenteerd werd door zuster Marijke van Damme, eerste raadgeefster in het ZHV-presidium van de ring, konden we zien hoe talent geen leeftijds-grenzen kent. Oud en jong had zich 'uit de naad gewerkt' om te tonen wat er met naald en draad en een beetje fantasie - en doorzettingsvermogen - allemaal tot stand kan worden gebracht. Er was van oud nieuw gemaakt en van niets iets.

Hoogtepunt was ongetwijfeld het defilé van zusters in pioniers-kleding. Vooral de ZHV-presidente in 'zondagskleding' ge-showd door zuster Marshall was heel fraai.

En natuurlijk kwam het afscheid weer veel te vroeg. De pioniers-vrouwen deelden een bolplantje uit als herinnering aan deze dag en tevens als symbool om onszelf, net als het bolplantje, van bol tot volle wasdom te laten groeien. De reis naar huis werd echter door vele zusters gemaakt met het opbouwende gevoel dat ook Nederland zijn pioniers heeft en dat velen van ons in deze dagen ook nog volop de kans hebben om pionierswerk te doen in onze eigen gemeenten en wijken, roepingen en functies. □

Boven: Pioniersvrouwen. Links: Zuster Marshall.

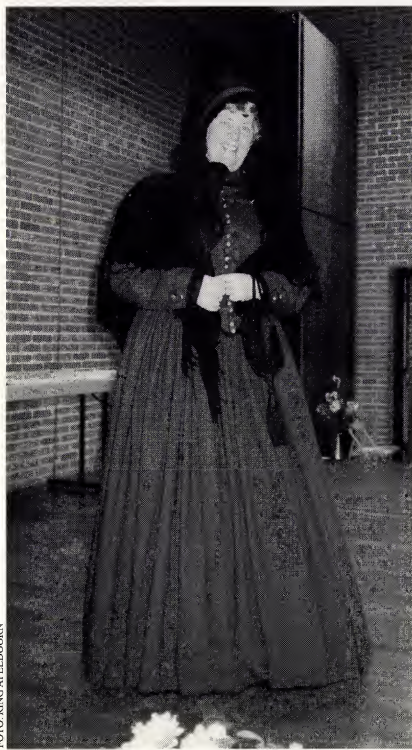


FOTO: RING APeldoorn



## M-mannen en arenleessters anno 1960



De onderstaande foto is in 1960 genomen tijdens een m-mannen- en arenleessters-conferentie, die gehouden werd in het kerkgebouw in Den Haag. Het m-mannen- en arenleessters-programma stelde hoge eisen aan de jongeren van 18 jaar en ouder. Voldeed men aan de eisen dan werden de zusters gouden-arenleesster en de broeders meester-m-man. In *De Ster* van april 1971 lezen we over de onderscheiding gouden-arenleester: 'Dit is een felbegeerde onderscheiding en de hoogste die een jonge vrouw in de kerk kan ontvangen. De vereisten voor deze onderscheiding zijn bepaald niet eenvoudig. Men moet voldoen aan bepaalde algemene vereisten, aan speciale vereisten op geestelijk gebied, op het gebied van leiderschap, er moeten culturele prestaties geleverd worden, evenals creatieve en ook in de sector ontspanning wordt het een en ander gevraagd. Dit kan alleen met doorzettingsvermogen bereikt worden.' De eisen voor de onderscheiding meester-m-man waren navenant. Dat het programma zijn vruchten afwierp, bewijst deze foto, want velen in deze groep hebben met verve in de kerk gediend en, nog belangrijker, dienen de Heer nog steeds. Het is de redactie van *De Ster* niet gelukt alle namen van de m-mannen en arenleessters op deze foto te achterhalen, wie dat wel lukt mag zich bij de redactie melden. Dan plaatsen we hem nog een keer, maar dan met alle namen erbij.

*Met dank aan zuster Wil Decker uit de wijk Utrecht die deze foto ter beschikking heeft gesteld.*

# Bekendmakingen

## Geschiedenis Nederlandse ZHV spoorloos

De redactie van *De Ster* heeft zojuist te horen gekregen dat de geschiedenis van de ZHV in Nederland spoorloos verdwenen is. Het ZHV-presidium van de ring Rotterdam had vorig jaar al een zoekactie op touw gezet, maar kwam daarmee op een dood spoor te zitten. Daar lijkt nu verandering in te komen, want u die dit leest herinnert zich opeens de begindagen van de ZHV in uw woonplaats, toen uw kinderen, die inmiddels getrouwd zijn, nog in de box lagen en uw man nog een gezonde haardos had. Dat was nogeens pionieren. En u denkt bij uzelf: ik weet in ieder geval een stukje van die geschiedenis te lig-

gen, namelijk in mijn bovenkamer, en u staat op en loopt de trap op. Daar is het al. U haast zich naar de telefoon en met vaste hand draait u het nummer van de afdeling Gevonden Herinneringen: 010-4580319. Zuster Grada Bijkerk, ZHV-presidente van de ring Rotterdam, neemt op en u zegt: 'Ik heb het gevonden!' Het volledige adres van de afdeling Gevonden Herinneringen is:

Grada Bijkerk  
Grietmanshande-erf 28  
2907 EM Capelle a/d IJssel

O ja, broeders mogen ook meezoeken.

## Kinderliedjes

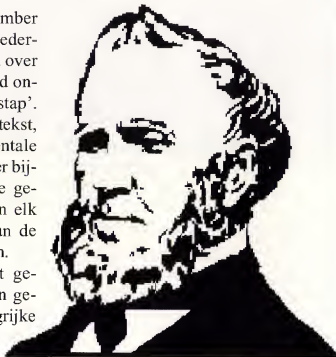
In *De Ster* en ander materiaal dat vanaf nu zal verschijnen, zult u hier en daar verwijzingen naar *Kinderliedjes* aantreffen. Dat is de Nederlandse versie van *Children's Songbook*, het officiële kinderliedboek van de kerk, opvolger van *Sing With Me* ofwel *Zing maar mee*.

*Kinderliedjes* zal naar onze stellige verwachting in de loop van 1998 verschijnen. Het manuscript wordt momenteel gezet. Tegen de tijd dat de publicatiedatum vaststaat, zullen wij dat in dit tijdschrift aankondigen. - *Poul Stolp, vertaalbureau.*

(-Vooraankondiging-)

## 'Geloof bij elke voetstap': programma in woord, beeld en muziek

In de maanden oktober en november van dit jaar wordt er in de vier Nederlandstalige ringen een programma over de mormoonse pioniers uitgevoerd onder het motto 'Geloof bij elke voetstap'. Het programma omvat gesproken tekst, solo- en koorliederen, instrumentale muziek en visuele elementen. Meer bijzonderheden daarover kunnen we geven in *De Ster* van september. In elk geval zal een bezoek aan een van de uitvoeringen de moeite waard zijn. 'Geloof bij elke voetstap' wordt gebracht in de vorm van 'muziek en gesproken woord'. Voor het belangrijke muzikale aandeel is een koor gevormd van leden uit de ringen Antwerpen, Apeldoorn, Den Haag en Rotterdam onder de naam *Concertkoor 'Moroni'*. De medewerking van zeven beroepsmusici geeft aan dat er naar een hoog niveau wordt gestreefd. Het programma gaat over de geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, met de



nadruk op de periode vanaf het eerste visioen van Joseph Smith tot en met de aankomst van de pioniers bij het Grote Zoutmeer. Er zijn uitvoeringen in Amsterdam, Antwerpen, Apeldoorn, Groningen en Rotterdam; de eerste is op zaterdag 18 oktober in het kerkgebouw te Amsterdam.

## Assistent-bestuurder public relations geroepon

Op 25 mei jl. heeft president J.M. Jansen van de ring Den Haag broeder C.L.J. Bos geroepen als assistent van de nationale bestuurder public relations, broeder C.R. Kirschbaum. Bij afwezigheid van broeder Kirschbaum zal broeder Bos diens taak waarnemen.

De nationale bestuurder public relations is geroepen door het gebiedspresidium en behandelt alle mediazaken die de grenzen van de ring overschrijden. Hij is de woordvoerder van de kerk in Nederland en verzorgt de training van de pr-bestuurders van de ringen.

## Open dag centrum voor familiegeschiedenis Den Helder

Ter gelegenheid van het eerste lustrum van het centrum voor familiegeschiedenis Den Helder wordt er op zaterdag 30 augustus een open dag gehouden. De open dag vindt plaats in het kerkgebouw, Texelstroomlaan 4. Op deze dag zullen verschillende genealogische verenigingen computerprogramma's presenteren waarmee genealogische gegevens kunnen worden verwerkt.

## De zendelingenpagina's

*Deze maand een verslag van Annelous van der Sterre vanuit het zendingsgebied Provo (Utah). Ook verwelkomen we deze maand drie nieuwe zendelingen en een zending van wie we recent de gegevens hebben binnengekregen. Nu we het daar toch over hebben: het kan gewoon niet zo zijn dat iemand die op zending is geroepen, zijn foto niet naar De Ster stuurt. De leden willen graag weten wie er op zending zijn gegaan. Dat zijn: Jimmy Coryn (Bordeaux), Luit de Jonge (Athene), Natascha Ruwaard (Birmingham) en Renate van Hensen van Uningen (Temple Square). Wij wensen hen veel succes.*

# ‘Een zending is een feest!’

### Annelous van der Sterre

Wat een geweldige ervaring om op zending te zijn. Sinds november 1996 ben ik op zending in het zendingsgebied Provo (Utah). In tegenstelling tot wat veel mensen denken zijn er wel degelijk inwoners van Utah die geen lid zijn van de kerk. Er zijn zelfs vier zendingsgebieden in de staat Utah: Provo, Salt Lake City, Ogden en Temple Square. En onder de Engelstalige zendingsgebieden staan Salt Lake City, Provo, Ogden (in deze volgorde) in de top 3 als het gaat om het aantal bekeerlingen per jaar. In het zendingsgebied Provo worden gemiddeld 200 mensen per maand gedoopt. Het is geweldig om daar een kleine bijdrage aan te kunnen leveren! Het zendingsgebied Provo bestrijkt ongeveer 80 procent van de staat Utah. In het noorden begint de zending in Utah Valley (waar Provo is) en reikt in het zuiden tot aan de noordgrens van de Grand Canyon.

Tot nu toe ben ik alleen in de Utah Valley werkzaam geweest, eerst in American Fork, toen in Orem en eind mei ben ik overgeplaatst naar de BYU-campus in Provo. Onze flat staat op 300 meter afstand van het opleidingsinstituut en we hebben de Provo-tempel ongeveer in de achtertuin. Een bijzondere plaats om op zending te zijn. Op de BYU-campus worden geweldige goede zaken gedaan door de zendelingen. Het percentage niet-leden is hier niet zo hoog maar het aantal is toch tamelijk groot. We geven vaak les aan uitwisselingsstudenten uit het buitenland die willen weten waar iedereen om hen in gelooft. Dat brengt barrières met zich mee zoals taal en cultuurverschil-



FOTO: ANNELOUS VANDERSTERRE

Zuster Van der Sterre en haar collega met een Japanse uitwisselingsstudent die zich wil laten dopen.

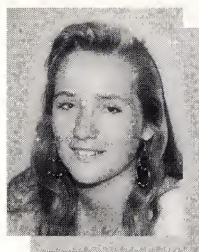
len. Veel Aziatische studenten hebben nog nooit van Jezus Christus gehoord en er is geen beginnen aan om de lessen een klein beetje in het Japans, Mandarijns, Kantonees, Koreaans of Vietnamees te leren. Het is geweldig om op zending te mogen zijn. Het is geen offer om een zending te vervullen, het is een grote zegen! Het is een zegen om zo dicht bij je hemelse Vader te mogen zijn en mensen terug te brengen naar Hem. Een zending is een feest! Je kunt op zending ongelooflijk veel leren. Er is veel dat ik nog niet weet.

Een van de belangrijkste dingen die ik leer is nederigheid. Alleen door nederig te zijn door de Heer om hulp te vragen, kunnen we Hem goed dienen. Nederig genoeg zijn om te erkennen dat een districtleider gekozen is door de Heer voor die positie, ook al verloopt alles niet zo gladjes onder zijn leiding. Nederig genoeg om te erkennen dat we misschien wel net zoveel fouten hebben als een onderzoeker die maar niet wil stoppen met roken. Hoeveel succes we ook mogen hebben, alle eer is aan onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus.

# Nieuwe zendelingen



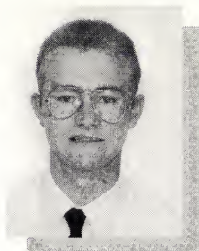
**Naam:** Renate van Hensen van Uningen  
**Unit:** Gouda  
**Zendingsgebied:** Temple Square  
**Aanvang zending:** 2 juli 1997  
**Opleidingsinstituut:** Provo



**Naam:** Natascha Ruwaard  
**Unit:** Lelystad  
**Zendingsgebied:** Birmingham  
**Aanvang zending:** 10 april 1997  
**Opleidingsinstituut:** Lingfield



**Naam:** Luit de Jonge  
**Unit:** Groningen  
**Zendingsgebied:** Athene  
**Aanvang zending:** 5 maart 1997  
**Opleidingsinstituut:** Provo



**Naam:** Jimmy Coryn  
**Unit:** Gent  
**Zendingsgebied:** Bordeaux  
**Aanvang zending:** 18 juli 1996  
**Opleidingsinstituut:** Lingfield



**Stop! Pas op zending gaan als je je pasfoto en zendingsgegevens (naam, unit, zendingsgebied, aanvang zending en opleidingsinstituut) naar de redactie van *Kerknieuws* hebt gestuurd!**

**Ons adres staat voorin *De Ster*.**

# In het zendingsveld

## Canada

**Kurt Okhuijzen**

*Canada Toronto West Mission*  
338 Queen Street East, Suite 214  
Brampton, Ontario, Canada

**Hilbert Fridsma**

*Canada Halifax Mission*  
202 Brownlow Ave., Unit F, Bldg F  
Dartmouth, Nova Scotia B3B 1T5  
Canada

## Duitsland

**Cornelis en Siegried van der Put**  
Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf  
**Jos Reijnders**

*Deutschland-Mission Leipzig*  
Springerstrasse 16, D-04105 Leipzig

## Engeland

**Henk Prins**

*England Leeds Mission,*  
Technocentre, Station Road,  
Horsforth, Leeds, Yorkshire,  
LS18 5BJ, Engeland

**Barry ten Have/Sander Uyleman**

*England Manchester Mission,*  
Trafalgar House, 110 Manchester Road,  
Altrincham, Cheshire, WA14 1NU,  
Engeland

**Jared Verdonk**

*England London South Mission,*  
Southfield House, 482-484 London Road  
Mitcham, Surrey CR4 4ED, England

**Ben Janssen/Arno Kruisman**

*England Bristol Mission*  
Southfield House, 2 Southfield Road  
Westbury-on-Trym, Bristol  
BS9 3BH Engeland

**Natascha Ruward**

*England Birmingham Mission*  
185 Penns Lane  
Sutton Coldfield, West Midlands  
B76 1JU Engeland

## Griekenland

**Sergei Oudman/Timothy Stekkinger/**

**Richard van der Put/Luit de Jonge**  
*Zendingsgebied Athene,*  
Papadiamanti Straat 4,  
Paleo Psychiko 15452,  
Athene, Griekenland



Onze zendingen lezen  
uw brieven graag!

## Zuid-Afrika

**Jan en Jenke Peters**

*South African Johannesburg Mission*  
Private Bag X 7  
Wetlevreden Park 1715, Zuid-Afrika

## Frankrijk

**Andrew Bracy**

*Mission française de Paris*  
23 Rue du Onze Novembre  
F-78110 Le Vesinet

**Jimmy Coryn**

*Mission française de Bordeaux*  
67 Rue Furtado  
F-33800 Bordeaux

## Nederland

**Anton en Anna van Dam**

Snijdersplaats 162  
7328 VJ Apeldoorn

## Verenigde Staten

**Curtis Wursten**

*South Carolina Columbia Mission*  
1345 Garner Lane, #307  
Columbia, SC 29210, USA

**Daniel Aukema**

*Utah Salt Lake City Mission*  
7938 South 3500 East, Suite H  
Salt Lake City Utah 84121, USA

**Marissa Dol/Emily Schooltink/**

**Renate van Hensen van Uningén**  
*Historic Temple Square Mission*  
P.O. Box 112110,  
Salt Lake City, UT 84147-2110, USA

**Annelous van der Sterre/**

**Natascha Spee**

*Utah Provo Mission*  
2500 N. University Ave., #100  
Provo, UT 84604, USA

## ‘UW GELOOF HEEFT U BEHOUDEN’



**‘En verder wordt het sommigen gegeven geloof te hebben om te worden genezen. (...) En verder wordt het aan sommigen gegeven wonderen te doen’ (Leer en Verbonden 46:19-21).**

**E**ens, toen Jezus tussen een menigte mensen liep, draaide hij zich plotseling om en vroeg: ‘Wie is het, die Mij heeft aangeraakt?’

Die aanraking was in feite een daad uit geloof. Een vrouw ‘die aan bloedvloeiing leed’, had zijn kleed aangeraakt omdat ze geloofde dat ze daardoor genezen zou. En dat gebeurde ook. Toen Jezus haar zag, zei Hij: ‘Dochter, uw geloof heeft u behouden’ (Lucas 8:43-48; zie Matteüs 9:20-22).

Diezelfde gave van genezing, door geloof in Jezus Christus en in overeenstemming met de wil van onze hemelse Vader, staat ons, als we kampen met ziekten van lichaam en geest, ook in deze tijd ter beschikking.

### VERTROUW OP DE HEER

Jakobus raadt de zieken aan om ‘de oudsten der gemeente tot zich [te] roepen, opdat zij over hem een gebed uitspreken en hem met olie zalven in de naam des Heren. En het gelovige gebed zal de lijder gezond maken’ (Jakobus 5:14-15). Zij die de zegen ontvangen sluiten zich met hun geloof aan bij het geloof van hun dierbaren

en van de priesterschapsdragers die de verordening verrichten. De Heer belooft dat ‘hij, die geloof in Mij heeft om te worden genezen, en niet is aangewezzen om te sterven, zal worden genezen’ (LV 42:48).

Geloof in de Heer Jezus Christus impliceert dat we Hem volledig vertrouwen. Een jonge zuster die aan kanker leed, gaf bij ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf uiting aan dat geloof. ‘Ik ben niet bang om dood te gaan’, zei ze. ‘Ik zou graag blijven leven. Er zijn dingen in het leven die ik nog graag zou willen doen, maar ik weet dat Jezus mijn Heiland en Verlosser is. In de afgelopen jaren is Hij mijn beste vriend geworden. Ik vertrouw Hem. (...) Wat Hij ook met me wil, ik ben er klaar voor.’

Ouderling Ballard gaf haar een zegen, maar liet op haar verzoek alles in de handen van onze hemelse Vader. Kort daarna stierf ze en ‘de vrede van de Heer was bij haar en haar getrouwe gezinsleden’ (*De Ster*, juli 1996, blz. 76).

### LEREN VAN TEGENSPOED

Soms komen getrouwe heiligen tot

het inzicht dat misschien wel de grootste wonderen met genezing plaatsvinden in hun hart, naarmate zij met tegenspoed te kampen hebben en ervan leren. President Spencer W. Kimball bijvoorbeeld ging op een prachtige en geduldige manier met zijn beproevingen om. Toen hij apostel was, kreeg hij kanker, waardoor het grootste gedeelte van zijn stembanden verwijderd moest worden. Toch is hij nog jaren daarna spreekbuis en profeet van de Heer geweest, waarbij hij zijn getuigenis aan de hele wereld verkondigde.

Ouderling Ballard heeft gezegd: ‘Als ons geloof stevig verankerd is in ons getuigenis van Christus kunnen we het hoofd bieden aan elke tegenslag die we ondergaan, en wel op een positieve manier die ons geloof versterkt. Als wij het oog des geloofs op Christus gericht houden, krijgen we een bredere kijk en eeuwig perspectief, en daardoor kunnen we begrijpen dat tegenspoed past in het eeuwige plan van onze hemelse Vader voor al zijn kinderen. En in dit leven kunnen we troost putten uit de door Hem beloofde eeuwige veiligheid, vrede, vreugde en zekerheid’ (*Ensign*, december 1996, blz. 61).

- *Hoe kunnen wij vrede voelen in onze tegenspoed en accepteren wat de wil van de Heer is?*

- *Hoe kunnen wij geloof betrachten in de genezing van gezinsleden, burens en vrienden?* □

# TERUG IN DE KUDDE

Naam bij de redactie bekend

ILLUSTRATOR: DOUG FAKKEL

**O**p een dag belde de wijkadministrateur me op en vroeg: 'Kunt u dinsdagavond bij de bisschop komen?' Ik had van een buurman gehoord dat de wijk een nieuwe bisschop had, maar dat zei me niet zoveel

omdat ik jaren daarvoor onder censuur gesteld was en niet meer naar de kerk was gegaan.

Nu nam ik aan dat de nieuwe bisschop me ergens voor wilde roepen, en ik stelde me voor hoe ongemakkelijk we ons allebei zouden voelen als ik uitlegde hoe het er met mij voorstond. Toch leek het me niet goed om niet op het verzoek van een bisschop in te gaan, dus maakte ik die afspraak.

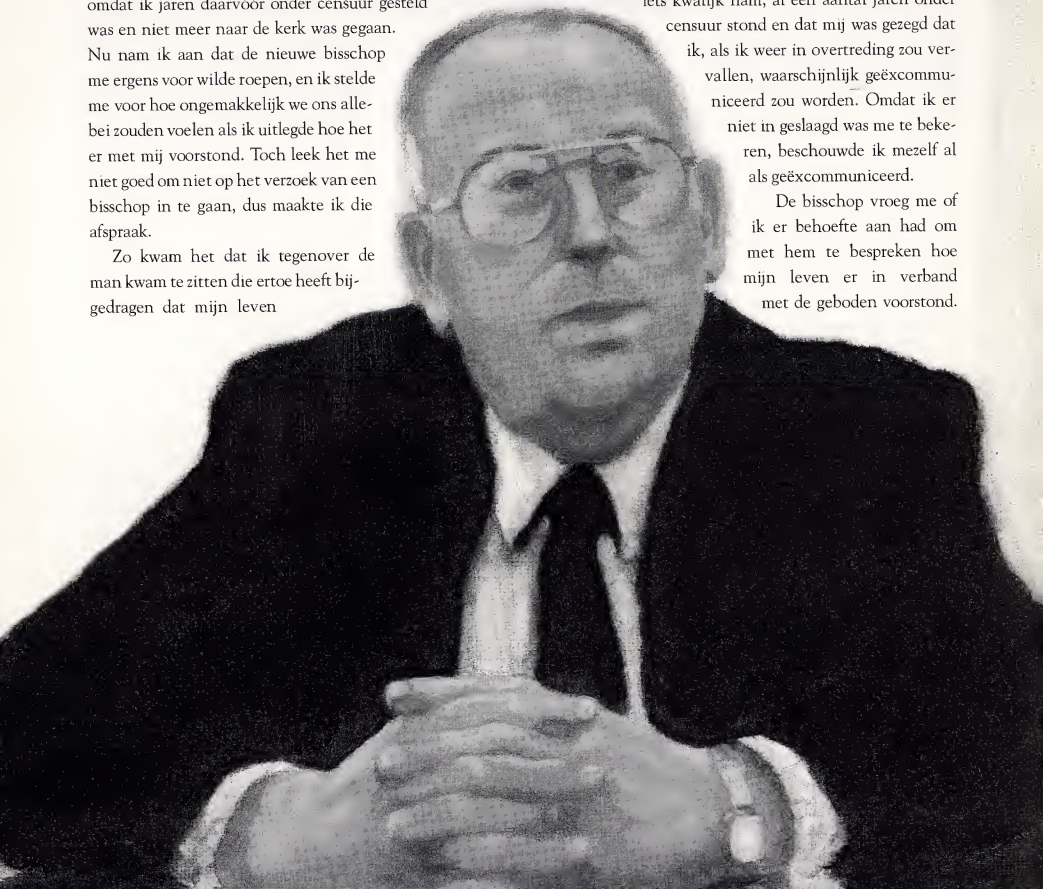
Zo kwam het dat ik tegenover de man kwam te zitten die er toe heeft bijgedragen dat mijn leven

voorgoed veranderde. De bisschop had de gave om me te laten voelen dat ik echt welkom was. We praatten een tijdje over koetjes en kalfjes, en toen vroeg hij me wat ik van de kerk dacht. Ik legde uit dat ik, hoewel ik niemand

iets kwalijk nam, al een aantal jaren onder censuur stond en dat mij was gezegd dat

ik, als ik weer in overtreding zou vervallen, waarschijnlijk geëxcommuniceerd zou worden. Omdat ik er niet in geslaagd was me te bekeken, beschouwde ik mezelf al als geëxcommuniceerd.

De bisschop vroeg me of ik er behoefte aan had om met hem te bespreken hoe mijn leven er in verband met de geboden voorstond.





Op dat moment besefte ik, dat ik hem graag alles wilde vertellen – en onder een stortvloed van tranen kwam het er allemaal uit.

Toen ik klaar was, stelde hij één eenvoudige vraag: 'Wil je gewoon weer naar de kerk komen?' Ik antwoordde bevestigend.

De bisschop zei dat hij met de ringpresident zou overleggen of er nog een disciplinaire raad plaats moest vinden, en dat hij me dat zou laten weten. Het is niet te beschrijven hoe hoopvol ik was toen ik zijn kantoor verliet. Maanden later drong het door een tekst in het Boek van Mormon tot me door wat die avond mijn leven veranderd had: 'En indien gij geen hoop hebt, moet gij onvermijdelijk in wanhoop verkeren; en wanhoop komt tengevolge van ongerechtigheid' (Moroni 10:22). Ik verliet het kantoor van de bisschop vol hoop dat ik me kon bekeren, de hoop dat ik me een goede dochter van mijn hemelse Vader kon noemen, de hoop dat ik eens bij Hem kon terugkeren.

Toen ik na ons gesprek thuiskwam, vertelde ik mijn man, die geen lid van de kerk is, dat ik weer naar de kerk zou gaan. Hij zei dat hij dat een goed idee vond. Mijn oudste dochter, die toen elf was, was ongelooflijk blij. Zij was altijd alleen of met haar grootouders naar de kerk gegaan. Toen ik mijn ouders opbelde om ze te vertellen dat ik een gesprek met de bisschop had gehad en weer naar de kerk zou gaan, hoorde ik ze huilen. Ik realiseerde me dat ze lang naar deze dag hadden uitgekeken.

## TERUG NAAR DE KERK

Waar ik me de meeste zorgen over maakte, was hoe de leden van de wijk me zouden behandelen. De eerste zondag was er toevallig ringconferentie. Ik kreeg een beetje de bibbers en was een beetje gespannen toen ik probeerde vier kinderen klaar te maken om naar de kerk te gaan.

Een paar plaatsen verderop zaten een paar burens, en dat stelde me wat op mijn gemak. Het openingslied was 'Ik weet dat mijn Verlosser leeft' (lofzang 92). Toen ik de woorden las, begon ik te huilen, en ik bleef huilen tijdens de geïnspireerde toespraken en liederen die volgden.

Tegen het einde van de dienst speelde een zuster me een briefje toe. Toen ik het wilde lezen, merkte ik dat mijn kind van twee de knopen van mijn jurk had losgemaakt. Ik knoopte hem vlug dicht en dacht: *Hemeltje, wie heeft dat nog meer gezien?* Maar toen ik het briefje las, stond er alleen maar dat die zuster onder de indruk was van mijn kinderen en dat ze vond dat ze wel goede ouders moesten hebben omdat ze zich zo netjes gedroegen. Door dat briefje kreeg ik meer zekerheid dat ik daar op mijn plaats was en dat de men-

**Mijn elfjarige dochter gaf haar getuigenis en vertelde hoe blij ze was dat ik geen bier meer dronk en bezig was terug te komen in de kerk. Zo onopgemerkt ben ik daar binnengekomen!**



sen mij en mijn kinderen zouden accepteren. Ik ben er nooit achter gekomen wie die vrouw was, maar ik zal die simpele, vriendelijke daad nooit vergeten.

De volgende zondag was een vastenzondag. Ik had gehoopt ongemerkt binnen te komen, maar toen we aankwamen, leek het wel of iedereen ons vriendelijk en met een glimlach begroette. Veel mensen heetten me welkom in de wijk en vroegen me of ik nieuw was. Maar toen ik stilletjes de avondmaalsschaal voorbij liet gaan zonder ervan te nemen, vroeg mijn kind van drie hardop: 'Heb je geen trek, mam?' Daarna stond mijn elfjarige dochter op om haar getuigenis te geven en te vertellen hoe blij ze was dat haar moeder geen bier meer dronk en bezig was terug te komen in de kerk. Zo onopgemerkt ben ik daar binnen gekomen!

Later had de bisschop weer een gesprek met me om me te laten weten dat er weer een disciplinaire raad gehouden zou worden. Ik was nerveus en een beetje bang, maar ik wist dat het de moeite waard was. Sinds dat eerste gesprek met de bisschop had ik me blijer gevoeld dan ooit. Ik was dingen anders gaan zien, en ik merkte dat ik van het leven, mijn gezin en onze vrienden hield, en van nog veel meer. Ik had een paar moeilijke dagen doorgemaakt toen ik me afvroeg hoe ik ooit zonder bier zou kunnen leven, maar meestal voelde ik de hoop in mijn binnenste groeien.

Ik was nerveus omdat een raadgever van de bisschop de vader was van een van de vrienden van mijn zoon, en ik was bang dat hij, als hij op de hoogte was van mijn zondig verleden, niet meer zou willen dat zijn zoon bij ons thuis kwam spelen. Ik nam me voor dat ik, als hij er zo over dacht, dat zou respecteren. Er moest niets in de weg staan van wat het belangrijkste in mijn leven geworden was: weer helemaal in de kerk terugkeren.

Kort voor de disciplinaire raad, beluisterde ik voor het eerst de algemene conferentie. Op een bepaald moment zei president Howard W. Hunter: 'Tegen degenen die een overtreding hebben begaan of beledigd zijn, zeggen we: kom terug. De weg van bekering moge dan moeilijk zijn, maar hij leidt de mens naar omhoog en tot de volmaakte vergiffenis' (*De Ster*, januari 1995, blz. 7). Ik had het gevoel dat hij rechtstreeks tot mij sprak. Ik dacht: *Ik kom terug. Dat belooft ik.* Ik houd bijzonder veel van president Hunter omdat hij de eerste profet was naar wie ik echt geluisterd heb.

## LIEFDEVOLLE RAAD

De avond van de disciplinaire raad brak eindelijk aan. Toen ik met de leden van de bisschop knielde in gebed, voelde ik sterk zowel de invloed van de Geest als de onbeschrijflijke broederlijke liefde. Die mannen kenden me nog niet zo lang, maar ik wist dat ze om me gaven en van me hielden. En toch, toen de vader van de vriend van mijn zoon aarzelde voordat hij sprak, dacht ik dat hij een goede manier zocht om te zeggen dat zijn zoon niet meer met de mijne mocht spelen. In plaats daarvan zei hij: 'Ik wil u alleen maar zeggen hoezeer ik onder de indruk ben van uw zoon en uw gezin. Met zo'n jongen moeten jullie wel goede ouders zijn.'

Aan het einde van de bijeenkomst zei de bisschop: 'U bent een goed lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.' Die woorden vervulden mij met grote vreugde.

Toen ik thuis kwam, wilde ik lachen en huilen en mijn gezin alles vertellen, maar iedereen sliep al. Dus bedankte ik mijn hemelse Vader voor zijn liefde en genegenheid, voor de rechtschapen mannen die handelen als rechtvaardige rechters, voor mijn gezin en vrienden die me verder geholpen hebben en voor alle andere zegeningen in mijn leven.

Midden in de nacht werden mijn man en ik allebei wakker en voelden de aanwezigheid van een kwade macht. Zo duidelijk als ik in het kantoor van de bisschop de Heilige Geest gevoeld had, voelde ik nu de tegenstander. Liggend in bed besefte ik dat ik Satan heel ongelukkig gemaakt had door in de kerk terug te keren. Ik bad vurig, en op den duur voelde ik die aanwezigheid niet meer.

Mijn man en ik hadden pas de volgende avond de kans om erover te praten, toen ik hem ophaalde in een stad op ongeveer vijftig kilometer afstand van ons huis. Onderweg naar huis vroeg hij: 'Wat was er vannacht aan de hand?'

Omdat mijn man gelooft dat, als iemand zondigt, het een zaak is tussen die persoon en God, en geen andere mensen, had ik hem de vorige avond alleen maar verteld dat ik naar een vergadering in de kerk ging. Nu vertelde ik hem wat er in het kantoor van de bisschop gebeurd was, hoeveel liefde en troost ik ondervonden had, en dat ik weer helemaal in de kerk was teruggekeerd. Ik gaf mijn getuigenis over het systeem van onze hemelse Vader om zijn kinderen in de

gelegenheid te stellen om zich te bekeren en hun leven op orde te brengen. Ik vertelde hem dat ik wist dat de tegenstander helemaal niet blij was met wat ik deed, en dat we daarom 's nachts zijn invloed hadden gevoeld. Ik zei tegen hem dat ik zou willen dat we thuis het priesterschap hadden, maar dat ik wist dat onze hemelse Vader over ons gezin zou waken. Toen ik uitgepraat was, kreeg ik een sterke impuls om af te sluiten in de naam van Jezus Christus, dus deed ik dat.

Mijn man zei niets totdat we onze oprit opreden. Toen zei hij: 'Ik denk dat je gelijk hebt.'

## DE VRUCHTEN VAN BEKERING

Sinds ik terug ben in de kerk hebben mijn gezin en ik veel zegeningen ontvangen.

Toen ik besloot om een volle tiende te gaan betalen, aarzelde ik om het aan mijn man te vertellen. Hij beheerde de financiën, en ik wist dat hij niet blij zou zijn met nog meer uitgaven, aangezien we probeerden onze schulden af te lossen. Ik besloot ter voorbereiding op ons gesprek te gaan vasten en bidden.

Toen de tijd rijp leek en ik hem erover aansprak, verwachtte ik dat ik zou moeten uitweiden over de geboden en de zegeningen van de tiende. Maar toen ik mijn mond opendeede, begon ik hem te vertellen hoeveel ik van hem hield en dat ik door het evangelie had leren zien wat een

geweldige echtgenoot hij was. Ik vertelde hem waarom ik er zo trots op was zijn vrouw te zijn, en dat ik altijd van hem zou houden, al zou hij nooit lid van de kerk worden.

Mijn man huilt zelden, dus toen ik tranen in zijn ogen zag, wist ik dat hij diep ontroerd was. Hij gaf toe dat hij bang was geweest mij te verliezen omdat ik, nu ik mijn leven op orde had, hem niet meer nodig zou hebben. Hij had zich een waardeloze echtgenoot gevoeld omdat hij dacht dat hij me niet genoeg steunde.

Ik was zo in beslag genomen geweest door mijn eigen geluk, dat ik niet beseft had dat mijn man het gevoel had gehad dat hij erbuiten stond. Mijn hemelse Vader had me ertoe gebracht datgene tegen mijn man te zeggen waar hij de grootste behoefte aan had.

Toen ten slotte het moment aanbrak om de tiende ter sprake te brengen, stemde mijn man erin toe, als ik een manier kon vinden om een andere post te laten vallen. Ik wist niet hoe ik dat moest doen, maar ik besloot dat januari 1995 de eerste maand van onze tiende zou zijn. Op nieuwjaarsdag, toen ik na de kerk mijn dochter van vier jaar uitkleedde, ontdekte ik dat ze waterpokken had.

Omdat mijn dochter niet naar de oppas kon, belde ik een collega die late dienst had en vroeg of we konden ruilen, zodat ik overdag thuis kon blijven. Toen ik twee weken later mijn salarisoverzicht kreeg, realiseerde ik me

dat het bedrag dat ik aan tiende moest betalen, overeenkwam met wat ik de babysitter betaald zou hebben. Zoals te verwachten was, kreeg ook mijn kind van twee waterpokken, maar weer kon ik mijn dienst ruilen

**Ik was zo in beslag genomen geweest door mijn eigen geluk, dat ik me niet gerealiseerd had dat mijn man het gevoel kreeg dat hij erbuiten stond.**



met iemand anders. Ik beseftte dat dit de manier was waarop mijn hemelse Vader me liet weten dat er een manier te vinden was om mijn tiende te betalen, en ik heb dat sindsdien altijd gekund.

In een bepaalde periode van mijn heractivering ging ik wel graag naar de kerk, maar voelde ik me er nog steeds niet helemaal op mijn gemak. Ik moest erachter zien te komen of ik werkelijk een getuigenis had van wat ik deed. Ging ik terug vanwege mijn kinderen? Voor mijn ouders? Om een beter zelfbeeld te krijgen? Wat was precies een getuigenis van het evangelie?

Ik luisterde aandachtig naar de leden die tijdens de avondmaalsdienst hun getuigenis gaven, terwijl ik me afvroeg of mijn getuigenis wel echt was. Onze leerkracht in de zondagsschool leerde ons dat het geloof dat Jezus Christus leeft en de kerk leidt, het enige was wat je nodig had om een getuigenis te verwerven.

Dat trof me zo sterk dat de tranen me over de wangen stroomden. Ik wist dat ik dat geloof had. Ik wist dat Jezus Christus leeft, dat Hij van me houdt, en dat Hij de kerk leidt. Ik wist ook dat ik een getuigenis had van discipline raden, het gebed, het woord van wijsheid, de tiende en de leiders die door God geroepen worden. Die zondag ging ik naar huis met de wetenschap dat ik een getuigenis had.

## GEDACHTEN OVER HERACTIVERING

Veel mensen hebben me gevraagd: 'Waarvoor ben je teruggekomen?' Ik antwoordde steeds dat een geweldige bisschop me bij zich geroepen had toen ik er klaar voor was, maar ik besef nu dat het proces lang daarvoor begonnen was.

Mijn ouders zijn altijd een voorbeeld van rechtschapenheid, eerlijkheid, integriteit en liefde geweest. Mijn hele leven zijn mij de juiste beginselen bijgebracht. Daarbij heb ik geleefd en gewerkt naast mensen die het priesterschap eren en het goede voorbeeld geven, en velen hebben de tijd genomen om mijn vragen te beantwoorden.

Een buurvrouw met twaalf kinderen heeft mijn twee oudste kinderen talloze malen te eten gevraagd, bij gezinsavonden en activiteiten van de kerk uitgenodigd. Ik weet zeker dat veel burens het prettig hadden gevonden als we onze muziek zachter hadden gezet en onze feestjes eerder beëin-

digd, maar ze klaagden nooit. Ik denk dat ik niet zo open had gestaan voor de bisschop als ik had gevoeld dat mijn burens me ontlieden omdat ik niet bij ze in de kerk zat. Veel goeds komt gewoon voort uit de liefde voor onze naasten!

Ik rijd in een oude auto waarin de binnenverlichting ontbrak toen ik hem kocht. Overdag maakte dat niets uit, maar 's avonds was ik altijd een beetje zenuwachtig als ik in het donker in mijn auto stapte. Als ik geschreven aanwijzingen moest volgen, moest ik onder een straatlantaarn gaan staan. Als ik iets liet vallen, was het moeilijk terug te vinden. Zonder binnenverlichting rijden was onhandig, maar ik raakte eraan gewend.

Toen mijn vriendin mijn auto geleend had en terugbracht, ontdekte ik dat ze er een nieuw lampje in had gezet. Ze vertelde dat het minder dan een dollar gekost had en dat het ongeveer een minuut duurde om het erin te zetten. Het was geweldig! Hoe had ik het ooit zonder kunnen doen?

In de weken daarna realiseerde ik me dat ik de binnenverlichting van m'n auto kon vergelijken met geestelijk licht. Ik had gedacht dat mijn leven in orde was, maar in werkelijkheid ontbrak het me aan geestelijk licht. Mijn angst om in de auto te gaan zitten deed me denken aan mijn angst om dood te gaan voordat ik me bekeerd zou hebben. Uitkijken naar een straatlantaarn om aanwijzingen te kunnen lezen, was zo iets als met vertrouwde vrienden over het evangelie praten – maar ik kon niet altijd op geleend licht afgaan. Dingen die je in het donker kwijtraakte, waren als vergeten evangeliebeginselen, wat gemakkelijk gebeurt zonder het licht van de Geest. Ik kon zonder licht nog wel autorijden en leven, maar ik liep de vrede, leiding en inzichten mis. Bekering was alles wat ervoor nodig was om het licht terug te brengen – een proces dat begon toen ik bij de bisschop zat en weer naar de kerk ging.

Kort geleden ben ik naar de tempel geweest en heb ik meer geestelijke kracht opgedaan. Nu hoop ik dat ik die kan doorgeven aan anderen die niet zoveel licht hebben. Mijn man gaat soms mee naar activiteiten in de kerk, en de leden doen hun best om hem het gevoel te geven dat hij erbij hoort. Ik ben mijn hemelse Vader, zijn Zoon Jezus Christus eeuwig dankbaar, en ook de mensen die me niet gezien hebben als de persoon die ik was, maar als degene die ik kan worden. □

# BEN IK ER KLAAR VOOR?

Mauro Properi

ILLUSTRATOR: GREGG THORLSON

**H**et was kwart over twaalf en een koude nacht. Ik was net uit het politiebureau gekomen en in de blauwe Alfa Romeo van de Italiaanse *carabinieri* gestapt. Alle Italiaanse jongemannen moeten een jaar in het leger of werken voor de regering. Ik was bij de politie ingedeeld. Die dag moest ik tussen twaalf uur 's nachts en zes uur 's morgens patrouilleren in Jesolo en Cavallino, iets ten noordoosten van Venetië.

Vanwege het temperament van mijn collega en mijn gebrek aan geduld had ik niet altijd goed met hem overweg gekund. Maar in de afgelopen week was onze verhouding er aanzienlijk op vooruit gegaan.

Plotseling kwam er via de radio een verzoek om assistentie. '*Avanti dalla trentuno*', antwoordde ik. Van het hoofdbureau hoorden we dat er zojuist in een plattelandsstadje ten noorden van Venetië een bankoverval had plaatsgevonden. Mijn hart ging sneller kloppen toen ik dacht aan het mogelijke gevaar. De beambte op de radio maakte bekend dat er tijdens de overval een politieagent was doodgeschoten. De vier overvallers waren gewapend met Kalashnikovs, automatische wapens van Russisch fabrikaat. Waarschijnlijk waren ze in een witte Lancia met volle snelheid op weg naar Jesolo.

Met '*Ricevuto*' verbrak ik het radiocontact en tastte automatisch naar mijn wapen. Ik draaide me om naar mijn collega en vroeg: 'Wat doen we als we ze tegen het lijf lopen?' Hij antwoordde koud en direct: 'Schieten.'

Mijn collega schakelde naar een hogere versnelling. Ik haalde me alle situaties voor de geest waarin ik me de komende minuten zou kunnen bevinden. Ik besefte dat

ons leven in gevaar was en dat we, als we tegenover vier gewapende mannen kwamen te staan, weinig kans hadden het er levend af te brengen. Mijn collega zweeg en toonde weinig emotie.

*Ben ik bereid om voor deze klus en mijn land te sterven?* Op de vraag die zich aan me opdrong kwam snel een antwoord in de vorm van de eed die ik had afgelegd toen ik aan mijn taak begon. Ik had beloofd het Italiaanse volk te dienen en het te beschermen tegen misdaad, zelfs als dat me mijn leven zou kosten.

Toen we de hoofdstraat van Jesolo binnenreden, sloot mijn rechterhand zich vaster om de revolver. Weer dacht ik: *Ben ik klaar om te sterven? Ben ik klaar om terug te keren bij mijn hemelse Vader?* Ik dacht aan mijn huisgenoten, mijn leven en mijn getuigenis van het evangelie. Ik overdacht mijn zwakheden en besefte bijna onmiddellijk dat mijn geweten vrij was. Er was niets wat ik moest betreuren en ik wist dat ik mijn excuses had aangeboden aan iedereen tegen wie ik onvriendelijk was geweest. Die gedachte gaf mij een ongelofelijk vredig gevoel. Mijn hart ging rustiger kloppen en mijn geest ontspande zich.

Die nacht zijn we de overvallers niet tegengekomen. Een paar maanden later was mijn diensttijd bij de politie afgelopen, en ik heb nooit een schot hoeven lossen. Maar die gebeurtenis zal ik nooit vergeten. Ik heb me daardoor gerealiseerd dat mijn hemelse Vader me elk moment naar huis kan roepen – en ik wil klaar zijn om deze aarde vredig te verlaten, berouwvol en rein. □



## Herinneringen in borduurwerk

Petrea Kelly

Op een bankje in Central Park in de stad New York zit Lynda Gunther kleine steekjes te maken in een gedeelte van een quilt, terwijl haar kinderen klimmen, glijden, schommelen en rondrennen. Al bijna twintig jaar is ze met haar kinderen naar het park gegaan en heeft ze herinneringen op stukjes stof in beeld gebracht.

‘Toen Paul en ik naar de stad ver-

creative manier in haar nieuwe leven in te passen. Voedsel conserveren werd voor haar een symbool van zelfredzaamheid, dus wanneer ze in de stad geen vers fruit en verse groenten kon krijgen die ze kon inmaken, maakte ze een lijst van alles wat volgens haar herinnering haar moeder en grootmoeders in potten deden, en maakte ze een quilt met afbeeldingen daarvan. Met haar borduurwerk eerde Lynda haar pionier-voorouders en schiep ze



huisden, hadden we drie kleine kinderen’, legt Lynda uit. ‘Er waren weinig leden van de kerk die hadden geprobeerd om in deze stad een gezin groot te brengen, en de meeste mensen raadden het ons af. Ik dacht aan het stadje waar ik was opgegroeid, aan de onafhankelijke en zelfbewuste mensen, en ik vroeg me af of ik die waarden naar die nieuwe omgeving kon overbrengen. Ik wilde ook dat mijn kinderen vaak buiten konden rennen en spelen – dus ben ik met ze naar het park gegaan. Als ik niet met de kinderen speelde, was ik aan het naaien, wat voor mij ook een manier was om na te denken over mijn onzekerheden met betrekking tot het wonen in de stad.’

Lynda probeerde de waarden van de mensen die ze bewonderde op een

een familiegeschiedenis waar haar kinderen plezier van konden hebben. Ook bracht ze haar gezin in die nieuwe omgeving onafhankelijkheid, ijver, zelfredzaamheid, de wet van de oogst en zelfvertrouwen bij.

Toen de quilt met potten klaar was, begon Lynda aan een quilt met familie verhalen. Ze heeft nog meer quilts gemaakt, onder meer voor elk kind een herinneringsquilt. Met die traditie is ze begonnen toen Lynda's oudste kind, Janelle, zeven was. Lynda en Janelle verzamelden Janelles beste kindertekeningen, bijzondere briefjes en zelfs een reksom, en brachten die over op vierkante lapjes witte stof. Lynda naaide toen die vierkanten aan elkaar en maakte er aan haar keukentafel een quilt van. Toen Janelle zich liet dopen,



Boven: In de quilt van de stamboom van de familie Gunther zijn generaties echt met elkaar verbonden. Paul en Lynda, geportretteerd in de ovals, zijn in 1966 in de Salt Lake tempel getrouwd (bovenaan rechts). De namen van hun acht kinderen slingeren zich om de stam van de boom. In de eikels staan de handtekeningen van de kinderen van Lynda en Paul en die van hun huwelijkspartners. De takken van de boom stellen de voorouders van de Gunthers voor. Lynda heeft de handtekeningen van die voorouders op de quilt geborduurd, of, als er geen handtekeningen waren, de namen er in blokletters op genaaid. De huizen bij de boom stellen de huizen voor waar Lynda en Paul gewoond hebben. Op de pagina hiernaast: Lynda zegt over haar quilts: 'Het zijn allemaal experimenten – niet volmaakt.'





Het jongste kind, Jesse van zeven, brengt, voordat ze met haar moeder aan haar quilt begint, haar tekeningen over op stof.

was haar kindertijd vastgelegd in een quilt. Nog zes andere quilts kwamen er, allemaal even uniek en van toepassing op het kind dat eraan had meegeholpen. Lynda en haar jongste dochter, Jesse, zijn nu bezig aan de achtste quilt.

Lynda heeft de kinderen aangemoedigd om in hun quilt afbeeldingen te

verwerken die hun eigen kinderen weer leuk zouden vinden. Ze hebben er tekeningen van hun huis, zelfportretten, portretten van huisgenoten, schoolklassen, speeltuinen en zelfs de bushalte in verwerkt. Bij speciale gelegenheden, zoals verjaardagen en andere feestdagen, worden de quilts tentoongesteld.

'Ik wou dat ik de gelegenheid had om te schrijven,' mijmert Lynda, 'maar daarvoor moet je een rustig plekje hebben, en dat heb ik in dit huis zeker niet met een man en acht kinderen! In het park en thuis kan ik aan die quilts werken en toch bij mijn gezin zijn. Ik heb geen artistieke opleiding, dus toen ik begon, wist ik niet wat je wel en niet met het materiaal kon doen – ik was vrij om te experimenteren en mijn eigen creaties te maken. Sommige zijn niet zo goed geworden als andere, maar



Lynda zoekt met haar kinderen materiaal uit voor een quilt voor hun nieuwe New Yorkse woning.

ik houd van stoffen en ik vind het leuk om ermee te werken en er mooie dingen van te maken.'

Lynda, met de stoffen, het gezin en de stad waar ze van houdt in haar buurt, vertelt: 'Zo heb ik mijn eigen geschiedenis en die van mijn gezin vastgelegd.'

*Linksonder:* Justus, de zevende in de kindertijd, zou je de wetenschapper van het gezin kunnen noemen.

Voor zijn quilt koos hij tekeningen van ruimteschepen, een draak, een kasteel met een haai in de slotgracht, en een zelfportret.

*Middenonder:* Jansen, het zesde kind, verwerkte in zijn zwart-witte quilt een circus, een piratenschip en afbeeldingen van verhalen uit de Schriften en van Joseph Smith.

*Rechtsonder:* De quilt van Jordan. Voor dit tweede kind heeft Lynda er

een geruite rand omheen gemaakt. Er is een heel gedetailleerde tekening in verwerkt van de kathedraal van de kerk in Manhattan, waarschijnlijk het resultaat van het feit dat deze oplettende jongen elke week op de eerste rij zat.





Jenessa, het derde kind, heeft een afbeelding van haar blauwe lievelingsjurk in haar quilt verwerkt. Haar product hangt aan de muur achter haar en heeft invloed ondergaan van de uitstapjes van het gezin naar het Metropolitan Museum of Art.

Rechts: De details op deze quilt, die de kinderen in de week van hun verjaardag gaan gebruiken, zijn allemaal afbeeldingen van verhalen die belangrijk zijn voor het gezin Gunther. De kip staat voor een verhaal over overgrootmoeder Gunther, die in haar jeugd vroeg op moest staan om de kippen te voeren. Ook Jona en de walvis, een lieblingsverhaal uit de Schriften, staat erop, de Salt Lake-tempel waar Paul en Lynda getrouwd zijn, en een envelop uit de tijd dat Paul in Duitsland op zending was. □

Rechts: Julia, het vijfde kind, werkt hier aan haar eigen quilt. Uiterst rechts: Jilenne, de vierde telg, ligt hier onder haar eigen kunstwerk.





Quelle:  
Zur Abfertigung 33  
Berlin, Germany

LINDA 1972



# IK HERINNER ME

Richard M. Romney



**J**e ziet het op elk nummerbord in de provincie. Je ziet het op familiewapens en standbeelden. Het is het motto van de provincie Québec: *Je me souviens*. Het betekent 'Ik herinner me'.

En er is hier ook veel dat het herinneren waard is. Frankrijk en Engeland vochten in Québec eens om de macht in Noord-Amerika. Je vindt er uitgestrekte wildernissen en nomadische indianenstammen (de oorspronkelijke bewoners), en verstandig gebruik van de overvloedige grondstoffen is nog steeds een actueel probleem. Je vindt er ook de oudste nederzettingen op het Noord-Amerikaanse continent, ommurde vestingen en straten met kasieien die nu door drukke binnensteden en wolvenkrabbers worden omringd.

En het is een plaats waar de jonge heiligen der laatste dagen die er wonen zich nadrukkelijk bewust zijn van al datgene wat zij zich moeten herinneren, niet alleen om te blijven beseffen wie ze zijn en waar hun wortels liggen, maar ook om het evangelie van Jezus Christus nog beter na te leven.

## CHECKLIST

Léa Dussault bijvoorbeeld werkt met

een checklist. 'Ik werk er elke dag aan', zegt het 15-jarige meisje uit St. Polycarpe, een klein dorpje op de grens tussen Québec en Ontario bij Hawkesbury. 'Ik lees een half uur in de Schriften, doe minstens een half uur seminarie, werk aan mijn Persoonlijke Vooruitgang, en lees m'n patriarchale zegen. Ook bid ik veel. Dan voel ik me zekerder. Als ik naar bed ga, kijk ik of ik al mijn geestelijke doelen voor die dag gehaald heb. Anders ga ik niet met een lekker gevoel slapen.'

Léa heeft haar eigen motto: 'Vandaag wil ik één met Christus zijn.' Ze probeert het ook.

## HERINNERING



'Je moet gewoon blijven denken aan de zegeningen die je krijgt als je getrouw blijft', zegt Marc-André Côté (15) uit Chicoutimi.

'Je moet dat doel voor ogen houden. Toen Joseph Smith zich op een keer ontmoedigd voelde, herinnerde de Heer hem eraan wat hem beloofd was als hij getrouw zou blijven (zie Leer en Verbonden 6:13). Door je gedachten op het celestiale koninkrijk en de verhoging gericht te houden, vind je de kracht om de problemen in je leven aan te kunnen.'

Marc kan het weten. Vier jaar lang ging hij niet naar de kerk, maar

ongeveer twee jaar geleden 'bleef ik me maar afvragen wat ik met mijn leven aan het doen was. Ik zocht iets, en ik wist nog wat ik in de kerk gevoeld had. De Geest zei gewoon tegen me: "Ga maar!". Dus besloot ik het één keer te proberen. Ik had gedacht dat het moeilijk zou zijn om weer terug te komen, maar eigenlijk viel het reuze mee. Het was zelfs nog beter dan ik me herinnerde. Nu lees en studeer ik veel en ik heb een sterk getuigenis gekregen dat dit de ware kerk is, georganiseerd op de manier die de Heiland wil.'

**Bladzijde 40:** Alexandra Gilbert en Vetséra Lapierre vertegenwoordigen de vele jongeren in Québec die van *Je me souviens* (Ik herinner me) een levenshouding hebben gemaakt. **Onder:** Léa Dussault met haar vader Yvan en broer Jean-François.



## VOORBEELD

Julia Awashish, een 17-jarige Indiase uit Québec City, is het met Marc eens. 'We moeten altijd de verbonden die we bij de doop hebben gesloten, in gedachte houden', zegt ze. 'De beloften die we onze hemelse Vader gedaan hebben zijn de dingen die ons sterk maken als lid van de kerk. Ik ben zes jaar geleden bij de kerk gekomen. Ik ben blij dat m'n moeder en ik lid zijn geworden, want het is een enorme steun voor mij als ik met een probleem zit, en het herinnert me eraan om blij te zijn, want het evangelie is een boodschap van vreugde.'



Julia zegt dat toen zij en haar moeder op bezoek gingen bij familieleden in hun dorp Obedjiwan, ver in het noorden van Québec, er eerst 'een hoop geroddel over ons was omdat we heiligen der laatste

dagen waren. Maar inmiddels heeft iedereen gezien dat we vriendelijke, normale mensen zijn, en dus accepteren ze ons nu.'

## DIEPE RUST

Vetséra Lapierre (14), ook uit Québec City, zegt dat ze haar eerste reis naar de Toronto-tempel in Ontario om doop voor de doden te doen nooit zal vergeten. 'Ik vond het heerlijk om met zoveel jonge leden van de kerk te zijn; ik was zo blij dat ik soms tranen in mijn ogen kreeg', vertelt ze. 'Het was iets waar ik jarenlang van gedroomd had, en nu kwam m'n droom uit. Toen we door de deur van het huis des Heren naar binnen liepen, voelde ik direct een diepe rust, een geestelijke kracht die tijdens het dopen steeds sterker werd. Dat gevoel is niet meer weggegaan. Als ik nu ergens door in verleiding word gebracht, denk ik terug aan hoe ik me in de tempel voelde. Ik wil die rust van binnen altijd voelen, en ik wil vaak naar de tempel teruggaan.'

Alexandra Gilbert voelde een soortgelijke zekerheid toen ze bij de inwijding van de tempel President Gordon B. Hinckley ontmoette. Het 14-jarige meisje uit Alma zegt daarover: 'Hij was toen nog niet de president van de Kerk, maar nu wel. Hij liep de traptreden naar de tempel op, en hij stond even stil om mij de hand te schudden en een praatje te maken. Hij is heel aardig. Ik verstond wel niet zoveel, want hij praatte alleen maar in het Engels tegen

me. Maar hij gaf me een heel bijzonder gevoel. Ik zal die ontmoeting nooit vergeten, en ik zal ook nooit vergeten dat we een hedendaagse profeet hebben.'

## BELOFTE



Robert-Emmanuel Duchesne (13) woont in het kleine stadje St. Monique, ongeveer 45 minuten van Alma vandaan, in de omgeving van Lac St-Jean. 'Hoewel we maar een kleine gemeente hebben, doen we dezelfde dingen als de andere leden van de kerk. We hebben jeugdactiviteiten. We gaan op zondag naar de diensten. Als mijn vrienden soms willen dat ik met ze mee ga op zondag zeggen ze er wel eens wat van, maar ze weten dat mijn zondagen voor de kerk zijn.' Hij heeft een belofte gedaan om de sabbat te heiligen, en hij vergeet die belofte niet.

Ook denkt hij aan zijn belofte om zijn roeping groot te maken. 'Er zijn maar twee Aäronisch-priesterschapsdragers in de gemeente Alma, en dat is niet veel. Maar we doen wat we kunnen en ik zeg steeds tegen mezelf dat er in onze gemeente vele jonge kinderen zijn die in de kerk zullen opgroeien en die de gemeente groot zullen maken. De jongere kinderen hebben ons voorbeeld en onze ijver nodig.'



Een soortgelijke toewijding aan het Aäronisch priesterschap vinden we in Rimouski, een plaatsje in het oostelijke deel

**Onder: Madeleine en Olivia Montminy zijn gek op hun moeder, die ook hun seminariëleerkracht is. Volgende bladzijde: Jarom LaPierre en Robert-Emmanuel Duchesne.**







**Olivia en Madeleine Montminy vinden het fijn om elkaar in de kerk te helpen en anderen in hun omgeving van dienst te zijn.**

van de provincie bij de monding van de rivier St. Lawrence. 'We zijn nu begonnen om bij alle leden de vastengaven op te halen', vertelt Hugo Lévesque (16). 'Soms moeten we met de auto gaan, omdat 50 procent van de gemeenteleden in andere kleine dorpjes in dit gebied woont. Maar onze gemeentepresident zegt dat in de tijd van Joseph Smith de Aäronische priesterschap van huis tot huis ging om de vastengaven op te halen, dus waarom zouden wij dat niet doen? Het herinnert ons aan onze plichten.'

#### **SCHRIFTEKST**

'Elke ochtend lees ik met de rest van het gezin in de Schriften', zegt Olivia Montminy (17), die in Scott woont en in Lévis naar de kerk gaat. 'De rest van de dag blijft wat ik in de Schriften lees of de liederen die we als gezin hebben gezongen, in mijn hoofd hangen.'

En niet alleen bij haar. De jeugd uit de wijk Lemoyne in Montreal bestudeert de Schriften regelmatig, en ieder van hen heeft een lievelingstekst. Voor Ariane Caron (15) is dat de tekst waarin Nephi vertelt over het schrijven van de dingen die God behagen, niet de wereld (zie 1 Nephi 6:5). 'Toen ik nog klein was, las ik die tekst met mijn moeder, en het gaf me zo'n bijzonder gevoel dat ik er niet genoeg van kreeg. Ik ont-

# OPEN DAG

dekte toen voor mezelf dat de Schriften werkelijk van God komen. Dat was het begin van mijn eigen getuigenis.'

Voor Olivier Carter (15) is het het verhaal over de jeugdige krijgers in Alma 53. 'Ze hadden onthouden wat hun moeders hun hadden geleerd,' zegt hij. 'En ze waren volkomen getrouw in het onderhouden van de geboden.'

En voor Esther Caron (17) is het Filippienzen 4:13: 'Ik vermag alle dingen in [Christus], die mij kracht geeft.' Ze denkt vaak aan die tekst, en zegt hem op als ze haar geloof wat wil opkrikken.

## DOEL

De jeugd van de kerk in Québec weet dat ze zich elke dag van veel dingen bewust moeten zijn, zoals een goed voorbeeld zijn, het woord van wijsheid naleven, zedelijk rein blijven, vriendelijk zijn tegen gezinsleden, en anderen over het evangelie vertellen. Maar bij alles wat ze zeggen en doen, streven ze ernaar een verbond na te leven dat ze elke week bij het avondmaal hernieuwen: altijd de Heiland in hun herinnering houden. □



FOTOGRAFIE: FREDRICK ROEBER II

Een van de beste manieren om vrienden te maken is toch om mensen bij je thuis uit te nodigen? Dat is precies wat de wijk Montreal in de ring Montreal Québec Mount Royal heeft gedaan. Hun nieuwe kerkgebouw wekte zoveel belangstelling in de omgeving van La Salle

dat de wijkleiders besloten een open dag te organiseren.

De jeugd van de wijk speelde daar een belangrijke rol bij. Ze serveerden verfrissingen, speelden parkeerwacht en begroetten de gasten bij de deur.

'Het was een goede ervaring omdat mensen in de buurt de kans kregen ons beter te leren kennen, en te zien wat we geloven en doen,' vertelt Melissa Poirier (15). Meer dan 300 niet-leden werden in het gebouw rondgeleid.

Op de vraag waarom hij met zijn gezin het gebouw was komen bekijken, antwoordde een man: 'We hebben gezien hoe hier vorig jaar tijdens een prachtige bijeenkomst de eerste spade in de grond werd gestoken. We zagen dit schitterende gebouw langzaam groeien. En nu willen we de binnenkant zien. We zijn benieuwd!'

Een vrouw zei: 'Ik heb mijn eigen kerk, maar ik wilde graag dit gebouw zien.' Urenlang stelde ze vragen, en bij het weggaan zei ze: 'Ik wist niet dat jullie in Christus geloofden. Ik ben zeer onder de indruk.'

Het nieuwe gebouw lokte ook een klein protest uit. 'Er hebben hier zes uur lang twee mannen buiten in de regen anti-mormoonse literatuur uitgedeeld,' zei Melissa's tweelingbroer Shawn. 'We hadden met ze te doen, dus we maakten twee borden koekjes klaar en brachten die naar ze toe. Ik denk dat ze er wel blij mee waren.'

Naast de open dag sponsorde de wijk ook een diner voor de burgemeester van La Salle, de gemeenteraad, de aannemer, de architecten en binnenhuisarchitecten en anderen die bij de bouw betrokken waren geweest.

'Er kwam heel wat kijken bij dat diner, dus het grootste deel van de tijd moesten we alle zeilen bijzetten,' zegt Shawn. 'Maar we kregen veel complimentjes. Ik denk dat dat een goede indicatie was voor de belangstelling en aanvaarding door de omgeving.' □



# ALS EEN OLIFANT

Als ik andere mensen over het evangelie vertelde, was ik als een olifant in een porseleinkast.

**Terri Reid**

ILLUSTRATOR: RICHARD HULL

**M**ijn eerste paar maanden als lid van de kerk waren nogal heftig – vooral voor mijn vrienden. Enerzijds was ik enthousiast over wat ik had gevonden, vooral de gemoedsrust en vreugde die ik voelde in mijn hechte relatie tot m'n hemelse Vader en Jezus Christus.

Maar anderzijds begon ik, enthousiast als ik was over mijn nieuwe kennis van het herstelde evangelie, geregeld mijn vrienden die geen lid van de kerk waren op fouten te wijzen die ik bij hen meende te zien. Natuurlijk was ik daarbij zo subtiel als een olifant in een porseleinkast.

Op een avond aan het begin van de zomer drong het eindelijk tot me door hoe kritisch en zelfvoldaan ik was geworden. Ongeveer een half jaar na mijn doop ging ik met een goede vriend naar een openluchtconcert. Toen we over het terrein rondliepen op zoek naar een plekje om voorafgaand aan het concert te picknicken, merkte ik hoeveel mensen om ons heen drank hadden meegenomen. Ik wilde natuurlijk geen enkele gelegenheid voorbij laten gaan om te laten zien hoe wijs ik als lid van de kerk was geworden, en ik fluisterde naar mijn vriend: 'Moet je kijken hoeveel drank die mensen bij zich hebben, walgelijk gewoon!'

Mijn lieve en geduldige vriend keek me aan en zei: 'Ik weet zeker dat Joodse mensen die een restaurant binnengaan, niet tegen iedereen met ham op hun bord gaan vertellen hoe verkeerd dat is.'

Gelukkig viel toen het kwartje bij me. Ik besepte dat bij alle lessen die ik had geleerd, er niets was gezegd over leden die hun mening klaar hebben over de mensen in hun omgeving. Wel waren de woorden 'voorbeeld' en 'heb uw naaste lief' vaak gevallen.

Opgelaten dankte ik mijn vriend voor zijn wijsheid en bood ik mijn excuses aan voor mijn gebrek aan consideratie.

Gelukkig kan ik melden dat zijn boodschap luid en duidelijk doorkwam. Ik ging niet meer van mijn vrienden verwachten dat ze zich veranderden, maar van mezelf. Mijn overtuiging is nog steeds even sterk, maar nu praat ik er op een beleefde manier over – zodanig dat mijn vrienden zich nu gelukkig op hun gemak voelen als we over de kerk praten. □





# ‘MET HET OOG ALLEEN OP DE ERE GODS GERICHT’

Beth Dayley

**I**k sta altijd versteld van de schoonheid die mensen uit gewone dingen creëren: noten op papier vormen samen prachtige symfonieën. Ongelofelijke schilderijen ontstaan uit slechts drie primaire kleuren. Dromen en idealen krijgen prachtig vorm in een van lapjes stof gemaakte quilt. Grondstoffen van de kunstenaar zijn zelden uniek of ongebruikelijk. Het is zijn of haar tijd, talent en inspanning (en inspiratie) die van het gewone iets buitengewoons maken.

Wat ben ik dankbaar dat God de mensheid niet met het oog van een kunstcriticus bekijkt, maar met het onderscheid van een verheven wezen. Veel mensen die artistiek weinig begaafd lijken te zijn, hebben gewone eigenschappen tot buitengewone kunstwerken verheven. Ik heb symfonieën van dienstbetoon, dansen van medemenselijkheid en beeldhouwwerken van integriteit gezien.

Voor elke schrijver die de Nobelprijs voor de literatuur wint, zijn er talloze andere mannen en vrouwen die getrouw hun gezin een voorliefde voor de Schriften bijbrengen. Voor elke kunstenaar wiens onbetaalbare schilderijen in museums ten toon worden gesteld, zijn er menigten mensen

die hun leven met opoffering en toewijding inkleuren. Voor elke componist wiens muziek aanslaat, zijn er ontelbare personen wier leven een lofzang tot God is.

Elk berouwvol gebed is belangrijk voor God. Elk getrouw gezin kan een weerspiegeling van de hemel zijn. Elke eerlijke inspanning wordt een daad van geloof en hoop. Elke deugd-zame handeling kan het geloof van een ander versterken.

Uiteindelijk is het niet ons medium maar onze motivatie waar het om gaat: ‘waarbij een ieder het belang van zijn naaste betracht, en alle dingen doet met het oog alleen gericht op de ere Gods’ (Leer en Verbonden 82:19). □





**Glen S. Hopkins, *Immer voorwaarts***

Toen de heiligen der laatste dagen uit Nauvoo (Illinois) werden verdreven, stak het eerste contingent pioniers in februari 1846 de Missouri over en sloegen ze bij Sugar Creek in het zuidoosten van Iowa hun kamp op. Van daar begonnen ze, ondanks sneeuw en vrieskou, onder het toezend oog van de kerkeleiders aan de 2000 kilometer lange tocht naar het westen. Schilderij afgedrukt met toestemming van Lannon end Suzanne Ledbetter.



In het historische Québec (Canada) scheppen jonge heiligen der laatste dagen hun eigen historie door de Heiland indachtig te zijn en hun doopverbond te eren. Zie 'Ik herinner me', blz. 40.

